

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Égész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor. — fill.

Magyarországi ár: 20 Allár.

Előfizetési csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap az elméleti részére s a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árasként szerinti számítottak. — Nagyobb és többeszer hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

Nyílttér petis sora: 40 fill.

Pártok és választások.

(M—d) Nemcsak politikai szokás, hanem a szabadelvűség politikai kényszere parancsolja azt, hogy az országgyűlés utolsó ülészaka alkalmából a közel jövő törvényszerűleg elvállalendő esélyeivel, a választásokkal foglalkozzunk.

Ugy tudjuk, s forrásunk hitelességében nincs is okunk kételkedni, hogy a mostani parlamentnek kimulása nem lesz idő előtti. Erre nincs is szükség se benn, se kívül. Hiszen a parlamentizmust fenyegető nagy paroxizmuson ez a parlament, hála a vezérlet bölcsességének átesett, s nem mint lábbadozó beteg, hanem életerejének egész teljével fogott feladatainak megoldásához a lázas tünetek meggyógyítása után. Arra, hogy nem lesznek idő előtti választások, az is vall, hogy a kormány egy nagyszabású munkaprogrammal lépett az utolsó ülészak elébe és semmi jogunk sincs arra, hogy ezt a programot, mely legvitálisabb gazdasági érdekeinkkel kapcsolatos, szemfényvesztésnek s az új választások takarójának mondhasuk.

Tehát négy havi szünet után ismét megnyílt az országgyűlés s az 1896-ban választott képviselőháznak utolsó ülészaka lesz ez, melyben főképp közgazdasági és pénzügyi, de nem kis mértékben pártpolitikai és személyes kérdések is fognak előreláthatólag uralkodni. A választások, mint mondani szokás, immár előre vetik árnyékukat. De ebből az árnyékból csupán fény fog kisugározni a szabadelvűségi elemektől erővel összeforrott irányzatra. Ha a nemzetiségi mozgolódások folytonos kudarczaitól, a néppárti kinos vergődéseinek kijózanító hatásaitól el is tekintünk, első sorban meglep mindnyájunkat, örvendesen az a konzilians irányzat, amit az ugynevezett merkantilista és agrárius felfogás közt bizonyos aggodalommal nélkülöztünk ez ideig, s a mi most országvilág előtt nyilvánvalóvá lett, nagy megnyugvására a politikai közéletnek a kassai gazda-gyűlésen.

Nem hiába emelték fel tehát jobbaink, a kik a dolgok mélyére szoktak látni, intő szavukat a különféle érdekek meghasonlása ellen, (mint azt Apponyi és Tisza Kálmán beszámolóikban tették) ime a józan közvélemény sietett azoknak az elveknél igazságot szolgáltatni.

Még csak az kellene, hogy a magyar nemzeti eszme ellenségei sorában ez az ellentét is fölbujánorozék.

A kassai agráriusgyűlés fényesen megcáfolta az aggodalmakat. Ezen a gyűlésen mindenféle párt volt, pártkülömbőség nélkül hirdetik a magyar gazdaságpolitika programját. Világosan meg is jelölték a célt, hogy politikai párttá nem lesznek, de minden pártban törekszenek hivatást

gyűjteni. Valláskülömbőség nélkül mindenkit fölvesznek a gazdaságpolitikába, szervezkednek megyénként s törekvésük, hogy a jövő választásoknál mentül számosabban kerüljenek a képviselőházba, kik védik földmivelésünk érdekeit; a mellett szívesen látják, hogy az iparos kerületekből iparosok, a kereskedő kerületekből kereskedők legyenek a törvényhozás tagjai.

Ez az út, melyen az agráriusok (a földmivelési érdekek támogatói) célt érni kívánnak. A pusztuló középosztály sorsán segíteni tüzték ki föladatuknak. A magyar középösztály állapotát, szükségét, hivatását, társadalmi és nemzeti kötelességeit fejtegették. Levonták a következtéseket, hogyan lehessen az új és a régi középösztály számára megtartani a földet és a vezető szerepet. Utaltak a védelemre, mely ha a mentés munkája nem sikerül, Magyarország érheti, különösen Erdélyben és a felsővidéken nemzetiségi szempontból, a magyar Alföldön pedig a szocializmus és a kivándorlás rombolásával.

Mindmennyi életrevaló és életet adó törekvés, melyek egyen-ugyan elvonván a nemzet egyetemét a meddő politikai facsaroskodások küzdelmeiből, az ország igazi érdekeinek szentelik a tettek mezején az igazi „mélyebb szántás” művelését.

Dr. Darányi Ignác válasza. Mint tudjuk, Nógrád vármegye törvényhatósága a szeptemberi közgyűlésből üdvözlő feliratot küldött Darányi földm. miniszterhez. A miniszter erre következő választ adott:

Nagyságos Állásán ur! Nógrád vármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának folyó évi szeptember hó 28-án tartott közgyűléséből 882. szám alatt hozzám intézett épolly nagybecsű, mint lekötelező szíves megemlékezésért és annak megkülönböztetésért fogadják Nagyságod őszinte köszönetem nyilvánítását, s tisztelettel kérem, hogy halás érzelmeimet a vármegye nagyérdemű közönsége előtt tolmácsolni méltóztassék. Részemről őszinte elismeréssel lehetek szerencsés kifejezést adni azon tapasztalatoknak, hogy Nógrád vármegye hazafias közönsége a mezőgazdaság érdekeit mindenkor gondosan ápolta, s e munkásság reményt nyújt nekem, hogy azon nagy feladat megoldásában, mely e téren még reánk vár, továbbra is lankadatlanul részt fog venni. Midőn a vármegye nagyérdemű közönségének szíves üdvözléteért ismétlen őszinte köszönetet mondok, biztosíthatom, hogy jogos érdekeinek előmozdítása mindenkor kiváló örműmre fog szolgálni, s viszont tisztelettel kérem, hogy szíves bizalmukban engem továbbra is megtartani méltóztassanak. Fogadják Nagyságod tiszteletem őszinte nyilvánítását. Darányi Ignác, s. k. min.

Balsikerek.

(Dsk.) Ha madárszárnyakon, vagy mondjuk egy ballon captivon, akár szabad léghajón, vagy ha a repülőgép fel lesz találva — s közhasználatba jön — a magasba emelkedünk s onnan nézünk le az alattunk uszó felhők nyílásain átsugárzó napfény által megvilágított földre: azemeink gyöngessége miatt csak a magas hegyormokot tudjuk észrevenni; a távol ködében a kisebb hegyek apró halimoknak látszanak s a halimok vakandúrásokként vesznek el. Alább ereszkedve, madártávlatba talán az erdők százados tölgyeit, karsu fenyőit, vagy czedrusait is megtudjuk különböztetni, míg a kis bokrok a mező fölveivel egyszínben látszanak hullámsani. A városok templomainak magas tornyai s büszke kupolái tisztán állnak azemeink előtt, de a házak tömege egybe olvad s zürzavarából egy sem válik ki. Csak nem úgy vagyunk a magyar politikai élet hullámzásainak szemléleténél mindazok, kiknek a benső s legbensőbb kohók mélyében nem adótt betekinteni. Mi «kit a politikai mérleget csak annak külső sikerei után vonhatjuk le, a kik messze állunk attól, hogy az egyes politikai akciók mélyebb erkölcsi, vagy erkölcsitelenségi rugóit esdekelhetni tudnók, csupán azoknak külső nyilvánulásából ítélhetünk».

Szerencsének vallhatjuk magunkat, a fajta laikusoknak születünk s azok is akarunk maradni, mivel a közéletet a tiszta és őszintelen idealizmus szemüvegén át akarjuk, óhajjuk látni. Akarjuk is, óhajjuk is. Mert ha egyes pártok s töredékek machinatóriájának voltaképeni benső tartalmában, indító okaiba beletekintենék, az erkölcsi undor talán annyira erőt venne rajtuk, hogy Horatiusként elvonulnának a politikai streberkedéstől legtávolabb eső zugolyba...

Amde bármilyen madártávlatból s bármekkora idealizmussal tekintünk azokra az eseményekre, melyek a közélet általános választások mind jobban erőződő előfutalmaiként politikai meggyőződésünket körül lengik, két jelenséget lehetetlen nem konstatálnunk.

Az egyik az a láthatatlannak jelzett, de azért lépten-nyomon, kirívó s tétova kapkodó erőködés, melyet a közjogi ellenzék s vele, de külön számlára a magát közjogi alapon állónak hazudó néppárti országzerte elkövet. A talaját, népszerűségét egyes töredékei révén elveit is vesztett közjogi ellenzék mindezen vesztett dolgok toldozására végső kétségbeesésében ott is keres közjogi gravameneket, ahol még a szárszemű Briseus sem találta, ha függetlenségi soidisant politikusként ebredne föl mythologiai álmaiból. Egyéb híján most előránczigálta a praesumptiv trónörökös házasságából kifolyó esetleges veszedelmeket, mik az ország legnagyobb közjószágának: Szilágyi Dezsőnek egy rövid, de velős nyilatkozatában porrá omlottak.

A külön vámerület, Ausztriának szarnok kapzsisa s más effajta hangzatos frazisok már csak azért is hitelüket veszítették, mivel a szabadelvűpárt óvatos előrenyomulása ezen a téren óriási sikereket vívott ki, melyek az ország kereskedelmét és iparát készen állóvá tették az esetleges változásokra. Az igaz, hogy lankadatlan s áldozatokat nem kímélő munkával.

Ilyen apró cseprő közjogi kérdésekből tengődik most az az ellenzék, mely alól kihuzott lepedőnek csak egy kis csúcskén kuporog most. Ezen a kis csúcskőn sem férnek meg egymásközt, mielőtt az egyéni törekvés, vagy pedig, ami még jellemzőbb, a fölbujránzott felekezeti velleitások szétválasztják őket.

Es ez a párt akar az ország elé állni,

körvén a választók bizalmát! Programjuk immáron olyan, mint a tükör, melyről a foncsorozás lekopott a látható rajta, mint az ablaküvegen keresztül, a semmi! mondó üresség.

A derek, józan székely népet katolikus szemügre vette a felekezeti elbűntetésben utazó néppárt. No hiszen szépen jártak, összes utazómarató s demokratikusan arisztokratikus, szüsziesen pornografikus grófiaikkal, pártvezérekkel egyetemben. A józan székely nép még szóhoz sem engedte őket jutni. Maradt azért jó katolikusnak, de jó hazafinak is. Mintha érte volna a nép ösztönével, hogy faji, nemzeti tekintetben egy alap alá akarják vonni a tótokkal, a szerbekkel, az oláhokkal! Ilyen balsikerek után és mellett mit művel a szabad-elvűpárt? Dolgozik a nemzeti összeforrasztáson, a vagyoni jólét érdekében tömörítésén s készül a válságok elé, hogy a nemzetet s annak egyetemét ne a szétbuzás ösvényén találják az esetleges raskódítások.

Halottak napja.

Szomoru nap november másodikika. A halottak emlékének van szentelve. Az ittmaradottak visszasírják, visszaidéznek kedves halottaik emléket, felszítik a sírokat, megújítják a már már elmosódó feliratot a keresztlen, a sírkövön.

A közel múlt 1898. év a tudomány, a haza és elsősorban Nógrádvármegyét fosztotta meg egyik oszlopos tagjától; ezen évben hullott ki a toll Nagy Iván kezéből, a gondolkozó agy megszünt működni, Nagy Iván nem volt több — de szelleme él! El ama maradandó becsü munkáiban, melyeken egy emberöltő át dolgozott, él reménye, vágya és iparkodása utolsó fellobbanásában a „Nógrádi Múzeumban”. Ezek maradandó emlékei, melyeket maga alkotott, maga teremtett életében.

A horpácsi, vagy mint ő mondaná, a mostohafalvi temetőben két síremlék épül e napokban: a hitvesi hűség és szeretet állítja az egyiket, az elbogyott özvegy a férjnek, a másikat az anyai szív emelteti annak, a kire most legnagyobb szükség volna, a férfikor delén elhunyt fiúnak.

E két sírkőről óhajtok néhány szót papírra tenni akkor, midőn a „halottak” emlékeről írnak a lapok.

Nagy Iván sírköve oly egyszerű és szép, mint a hogy Nagy Iván puritán jelleme azt megkívánta, azon nincs czikornya, nincs élettörténet, nincsenek czimék és jelzők. De minek is. Márki Sándor gyönyörű emlékbeszédében megfestette szépen odaadón Nagy Iván jellemét. Jellemzése immár az iradalom! — A síremlék egyszerű — mint Cavour síremléke és nincs azon egyéb, mint a név. Itt sincs. Az egész egy 2 és fél méter magas porosz fekete gránitmárvány a következő felirattal: Felső-győri

Nagy Iván. 1824—1898. — Eleg — Nógrádvármegye és a tudományos világ tudja, hogy kinek sírkömbjait fedi az obeliszk.

De a másik sírkő! A könny kicsordul szememből, a gondolat nem jó szabatosan tollam hegyére! Az agg szülőknak meg kellett érniük, hogy egyetlen reményüket, utolsó gyermeküket dr. Nagy Aladár élete delén eltemessék. És most még a férjét is elragadta a halál a gyöngy nő oldala mellől. És ez a gyenge nő összeszedi lelki erejét, leküzdí banatát és sírkövet állítat annak, kiből valaha támaszt, öreg napjaiban vigaszt és gyönyört remélt.

E sírkő valamivel kisebb mint az előbbi, egyszerű felirattal, Felső-győri dr. Nagy Aladár. 1854—1890.

Nagy Ivánnak első emléke tehát meg van, vagy pár nap alatt meglesz!

Nógrádi Múzeum! Te hozzád fordulok most. Átadom e két sírkövet Neked! Az egyik alatt apád, a másik alatt testvéred nyugosza örök álmát. Hogy édes és szerető atyja volt Nagy Iván a „Nógrádi Múzeum”-nak, talán nem kell bővebben fejtegetnem. Hogy testvére volt Nagy Aladár? Igen testvére volt! Mert Aladár elhunytával teremtette Nagy Iván a múzeumot, ennek áldozta utolsó lehelletét, erre hagyta gyönyörű könyvtárát és összes vagyonát — egyetemes örökös — egyetlen utolsó szülőtt a — Múzeum.

Te pedig bánatos özvegy, a ki az elhunytak emlékét ily szépen tisztelod, fogadd tőlem e pár szó megemlékezést koszoru gyanánt a két sírkőre.

Dr. Szontagh Antal.

Utóirat: Tisztelettel tudatom a m. tudományos Akadémiával, hogy Nagy Iván akadémiai tag sírköve a nógrádmegyei Horpács községi temetőt fogja pár nap múlva díszíteni. Horpács utolsó postája Nagy-Oroszi. Kertészet Horpácson nincs, koszorút fenni nem lehet, még Balassagyarmat is (fájdalom) kicsiny erre.

Idem.

Nógrádvármegye legtöbb adót fizetőinek névsora.

	kor. fill.
Zichy N. János gr. nagybirt. Bpest	35275 48
Pulszky Ágost dr. ny. államtit. Bpest	25383 56
Forgách János gr., dr. köv. ügyv. Gács	13319 66
Wenkheim Ferencz gr. nagybirt. Gács	12384 30
Degenfeld Lajos gr. orsz. képvis. Szirák	10819 70
Schosberger Rezső nagybirt. Selyp	9313 91
Majláth Istv. Géza gr. nbirt. Gárdony	7467 41
Hoffmann Jakab nagybirt. Lőrinczi	6230 22
Dessowffy Ödön nagybirt. Kökenyes	5097 36
Baratta Alajos br. nagybirt. Póltár	5030 68
Kohn Adolf földbirtokos Héhalom	4535 76
Berczelly Jenő táblai elnök Kassa	4433 38
Ivánka Ödön földbirtokos K.-Gécz	4042 84

III.

Most vagyok csak örva Gondok tengerében,
Csak most, igazán Bánatok között,
Hogy szemed lehűnyttud Vagy ha rosz indulat
Drága jó anyám, — Töre üldözött:
S csókomb fel nem nyitja Jóságos arcodra
Hült pilláulát, Szíllt tekintetem
Örök-régzés súlya S enyhülés áradt azét
Tartéan zír alatt ... Fájó lelkelem.

Mint a nap sugára
Éllet, melegit:
A jószág sugárit
Hínték szemeid, —
Kehdre borúltam
És nyugodt letek,
Földi bajt osztatva,
Vigasztalt az égi!

IV.

Egyszerű volt életem folyása,
Mint a fihlon szöszak, ezreké, —
Cszélyrézsed lankadatlan munka,
Ugy szereted étked, mint a vész.
És ha olykor egy-egy szép virágszál
Szegulmas, bezzá nyomán fakadt:
Ségyen — tölünk kis kamat jutott rá!
Gyermekid kehre tüstet azt...

Egyszerű volt életem folyása,
Dicsékelni vele nincs mért, —
Ámde büszke emlék halmodon, hogy
Tulajdára csak áldás kísért!

V.

Csend van a holtak birodalmán...
Sirok közt bolygok egyedül,
És harcra kételynek, reménynek
Lelkemből újra felmerül.

Az ember-ész retelkedzik éggel,
Tudisu csaknem féktelen, —
És törvényt alkot önmagának
Tudat-szon az érzelem.

S ész, érzelem, élet: erők csak,
Az erő meg tisztult anyag,
Nem lehet az, hogy ily értékkel
Öntudat n elműljanak.

Ki a parányt mindenhatón
Roppant világgá nertli:
Feloldhatja lényünk salakját,
S tőkélyben egyesítheti...

Leszünk mi még a mindenségnek
Részci a — halál után,
S egykor kehdre megtisztultoa
Bortólok édes jó anyám!

R.

Halottak napján.

Künn vagyok hit én is, künn a temetőben,
Itt domb rodik a három sír előttem,
Meggyujtom én is a koszoru halmok n
Méseim a kezemet imára kules dom.

TÁRCZA.

Gyászom.

I.

Megdöbbenve állok, — az rem szorúl,
Ébredtek leltem azep ábrándiból:
Azt hírem, örökre maradok te ill,
Mélre, csókodra gyermekid...

A rem karos szék, mely nyugtat ada,
Becseréb volt nekünk, mint trón bibora, —
S a nőd, mely orgit léptenedet,
Szemünkben jagarként ékeskedett.

Királynő tenmagad, kit szeretet,
Mint dicsfény égi lényt, úgy övezett, —
Törődött agg, — de bölcs, de jó, nemes,
Érteben tündöklésre is érdemes...

S mi tudóköl felénk? — Sötét terem
Melyén riaszgyertyák bús fényben,
Hid még a virág is sokajt csupán:
Halvány néma arcod — édesanyám!

II.

Az emberrel — mondják — bíbarék csak
A teccsülés égezően tenegér,
Mely lel s eloztik nyugtalan. — Nem úgy van:
— Érzete más is én most érzem én! —
Orvja csúklón az élet: orgatagja
Törőgő út nyit, mit lerülmi kell, —
Jaj, ha...
Könnyem örület öröngyén vesz el...

	kor.	fill.
Balás Antal földbirt. Nógrád-Sipek	1536	56
Gazdik Lajos földbirt. B.-Gyarmat	1532	86
Baintner Otto fbirt. B.-Gyarmat	1625	36
Madách Pál földbirt. Csesztve	1512	62
Pápa József földbirtokos Tereske	1506	56
Fischer József földbirtokos Vadkert	1498	20
Halápi Oszkár földbirtokos Haláp	1481	76
Oláh Lajos mézáros Ecseg	1476	06
Herczföld Frigyes földbirt. Tolmács	1467	96
Heksch József kereskedő Losonc	1460	97
Balogh Károly t. tan. elnök Pécs	1399	—
Passuth Mihály földb. Málnapataka	1368	88
Nyáry Jenő br. földbirt. Piliny	1363	20
Buttler László báró földbirt. Lócz	1361	40
Kun Barna járásbíró Szirák	1309	16
Sacher Pál földbirt. P.-Kelecsény	1298	82
Gellen Dezso földbirt. Losonc	1295	82
Beniczky Árpád orsz. képvis. Budapest	1292	06
Tóth Géza földbirt. Erdő-Tarcsa	1290	—
Offner József földbirt. Bér	1268	76
Felsenburg Tiv. keresk. B.-Gyarmat	1259	12
Teltmayer László vagy. ig. S.-Tarján	1249	20
Csernovits Zeno földbirt. K.-Garáb	1248	36
Kuhinka Gyula földb. Podrecsány	1245	16
Jeszzenszky Sándor br. földb. Kövesd	1243	32
Hanzély Béla földbirt. F.-Sáp	1236	65
Förny Henrik bérlő Lórcinzi	1210	05
Szabó Pál ügyvéd Losonc	1191	14
Hanzély Gyula földb. Szőgy	1170	02
Kolener Adolf földb. Málnapataka	1161	33
Klein Jakab földbirt. Vizslás	1160	36
Baranyai István földbirt. Budapest	1154	98
Krivácsy Antal földbirt. Nagyszécsény	1152	04
Szigyártó Pál dr. földbirt. Szakal	1123	76
Schönhaigner Frigyes földb. N.-Berczel	1122	06
Schwimmer Henrik földbirt. Csered	1112	47
Pick Ignác földbirt. Czered	1112	47
Cserenyák Gy. gyógyszer. B.-Gyarmat	1109	18
Ybl Félix dr. földbirt. Csesztve	1106	16
Daruváry Alajos dr. k. t. elnök Bpest	1098	92
Balás László földbirt. Mátra-Szöllös	1096	48
Elfer Daniel földbirt. Budapest	1092	80
Jónásch Antal bányag. S.-Tarján	1087	20
Ungár Rudolf kereskedő Losonc	1086	82
Kirchner Danó gyógyszer. Losonc	1076	20
Vannay Ignác ügyvéd B.-Gyarmat	1066	22
Fischer Samu dr. gyógyszer. Verőcze	1064	38
Szilárdy István földbirt. M.-Szöllös	1062	68
Schmid Samu földbirt. B.-Gyarmat	1059	90
Fáy Albert id. földbirt. Szőgy	1058	42
Balás János földbirt. Becske	1058	36
Slesinger Károly mézáros B.-Gyarmat	1055	90
Majercsik Pál birtokos Csehbrezstó	1035	60
Bayer Károly földbirt. Csalar	1033	25
Better Márk vásárberlő Losonc	1029	48
Jansen Alfons földbirt. Somosujfalu	1024	98
Klein Adolf kereskedő B.-Gyarmat	1014	88
Asbóth János orsz. képvis. Vidéfalva	1012	90
Duda Danó mézáros Losonc	1011	53

Ajknám a szókat morzsolják gépileg,
De szívem nem érzi, lelkem nem érti meg.
S a mi t a könyv hasznát uláfoly arczomon:
Nem öket, nem öket, magamat iratolom.

Rövid két év alatt, hogy én mire lettem!
Nem én állok már itt, csak egy árny helyettem,
Lelkembem a kétség, nem imáidig, nem hit,
Tagadni kin neki, hinni nem híz semmit.

S fölajdul a szírem, édes anyám érted,
Tudj, hogy hívő szómat többé már nem érte!
Taníts imádkozni, úgy mint egykor, régen,
Áldott szavaiddal nyugtand meg kétségem!

Júniom kezdédel gyönyöröd meg szíremet!
Add vissza, add vissza elcseszett hitemet!
Élöttem, mígöttem mindenütt a halál,
Kiült szíratom visszahangra nem talál.

Ugy-e hogy nem hallod? Ugy-e nem vagy lélek?
Ugy-e nincs, ugy-e nincs túl a siron élet?
Istenem, Istenem, nem hitetem mégé!
Vegnit lobban itt-ott sárk pi a mécs.

Vak homály szállja meg az egész természet,
Nincs ki részérőljen engeget, tévelygőt?
Srák között itt-ott kiábil a kumik,
Hallgatom, mint kiült: hazudik, hazudik!

Porladjatok hit, ha sárban nincsen élet,
Fogok álom, lassan kibekálók véled.
Legelőbb nem tudják, hogy mire lettem én:
Porladoztatok csak, porladj anyám lékén.

Solty Gusztávna Homa Ella.

	kor.	fill.
Csengey Gyula dr. ügyvéd Budapest	1006	36
Csiky Sándor földbirt. Karancsás	1001	44
Bogdán Mihály dr. orvos B.-Gyarmat	994	70
Horváth Gábor földbirt. F.-Bodony	993	48
Salgó Gábor kereskedő B.-Gyarmat	992	92
Vancsó Béla földbirt. Nagyszécsény	987	94
Prónay Péter id. földb. N.-Berczel	987	02
Soóky László földbirt. Vadkert	982	56
Soóky Endre földbirt. Vadkert	982	56
Sacher Gusztáv földbirt. Losonc	980	41
Szabó Rudolf földbirt. F.-Sáp	977	21
Tolnay Gedeon földbirt. Mohora	963	90
Kandó Aladár földbirt. Kis-Hartyán	961	07
Elfer Ede id., ker. tan. B.-Gyarmat	957	06
Szent-Iványi Farkas ifj. földb. Gomba	945	80
Balász János földbirt. S.-Tarján	932	50
Kohn Fülöp magánzó Losonc	928	—
Kacsokovics Gyula dr. mag. Sz.-Kovácsi	920	58
Vincze Károly magánzó P. Szántó	919	96
Deutch Adolf kereskedő Nagyszécsény	915	86
Barok Jakab kereskedő B.-Gyarmat	915	61
Décsy Imre földbirtokos Karancs-Kesz	908	91
Hoffmann József földbirt. Dió-Jenő	906	44
Kohn Lipót kereskedő Salgó-Tarján	904	92
Lówy Ignác kereskedő Losonc	903	20
Rakovszky Géza dr. földbirt. Mohora	901	60
Beke József földbirtokos Palotás	896	70
Nedeczky László földbirt. Herencsény	894	12
Tersztánysky István ügyvéd N.-Szécsény	892	16
Molnár János földbirtokos Vadkert	882	14
Weisz Simon földbirtokos Marczal	877	32
Kacsokovics Jenő kir. táblai bíró Bpest	876	92
Simonyi Dénes földbirtokos Szőgy	870	18
Ivánka György földbirtokos Nagy-Zellő	865	86
Draskóczy Zsigmond ügyvéd Losonc	857	20
Kohn Vilmos földbirtokos Nógrád	855	94
Dráffy Sándor földbirtokos Vadkert	852	28
Sebestiáni Vilmos földbirt. N. Kürtös	848	94
Cseri Gusztáv építész Losonc	847	87
Rottmann Hermann kereskedő Losonc	840	30
Mühlrad Mór földbirt. Nógrád Berczel	840	21
Gellen Géza földbirtokos Pető	812	88
Nagy István szabó Losonc	799	83
Madách Imre főpénztárnok B.-Gyarmat	794	83
Pintér Sándor ügyvéd Nagy-Szécsény	788	34
Fejér Marton dr. földbirtokos Legénd	785	84
Klamarik Danó vendéglős Losonc	773	50
Streisinger Ignác kereskedő Losonc	773	36
Dapsy Viktor földbirtokos Csehbrezstó	770	66
Deutsch Henrik kereskedő Losonc	766	—
Kohn Mór bérlő Mátraverebély	764	66
Baltik Frigyes dr. ev. püspök B.-Gyarmat	755	80
Steiner József id. kereskedő Losonc	754	92
Bende Sándor földbirtokos Nagy-Kürtös	743	72
Ungár Zsigmond földbirtokos Ebecz	739	47
Sebestiáni Adolf földbirtokos N.-Kürtös	735	06
Karlik János kereskedő B.-Gyarmat	734	32
Horkovics Gyula földbirt. N.-Daróc	729	70
Scheiber Jónás kereskedő B.-Gyarmat	726	90
Petheő Géza földbirtokos Szarvas Gede	716	22
Deutschherger Mór keresk. S.-Tarján	710	10
Veres Imre földbirtokos Szakal	702	80
Beck Károly mérnök Salgó-Tarján	702	—
Schwarcz Ignác vendéglős B.-Gyarmat	681	40
Laufer Manó kereskedő Losonc	679	61
Kanitz Ödön gyógyszerész R.-Gyarmat	677	14

Póttagok:

Csillag Samu földbirtokos Horpács	671	40
Barok Miksa magánzó Losonc	667	34
Reiner Salamon kereskedő Csecse	663	92
Szakal Barna földbirtokos Losonc	661	08
Illés Károly pékmester Losonc	639	44
Pannoz Bernát földbirtokos Czered	638	56
Neymann Károly lelkész Patak	631	64
Farkas Mihály lelkész Vadkert	615	20
Reguli Pál kereskedő Salgó-Tarján	610	60
Lippich Adolf keresk. Losonczapatfalva	604	14
Plachy Gyula földbirtos Kozárd	593	10
Hajós László földbirtokos Pető	589	94
Berczelly Vilmos földbirt. N.-Berczel	586	80
Orosz Ferencz földbirtokos Ragyolcz	575	03
Fischer Mór magánzó	568	36
Sternlicht Károly földbirtokos Vihke	526	90
Winter Simon dr. orvos Salgó-Tarján	523	02
Zigárt János földbirt. Szarvas-Gede	505	06
Goldperger Viktor földbirt. Nagy-Liberce	503	68

B.-Gyarmaton a vármegye igazoló választmányának 1900. évi okt. hó 31-én tartott ülésében hozott határozata értelmében azzal tétetik közre, hogy ezen névjegyzék ellen az állandó bíráló választmányhoz 15 nap alatt fellebbezésnek van helye.

Tanúgy.

Iskolaszéki ülés. A b.-gyarmati községi iskolaszék okt. 31-én ülést tartott. Horváth D. elnök az újabb megalakulás után először ülésező iskolaszék tagjait üdvözölve, az ülést megnyitotta. Elintézés alá kerültek a polgári fiú és leányiskola számadásai. Az 1896 | 97—1898 | 9 évi számadásokat a miniszter minden észrevétel nélkül jóváhagyta. A múlt tanévi számadások szintén rendben találtattak s a fölmentvény Tomeskó Nándor igazgató gondnoknak megadott s a számadás felterjesztett. E számadás bevétele 10658 kor., kiadása 10654 kor., maradvány 4 kor. Az 1900—901. tanévi szükséglet 10600 korona, melyre csak 8100 korona szolgál fedezetül, a hiányzó 2500 korona fedezésére államsegélyt kéri. A kultuszminiszter az ev. ref. hitoktatónak évi 100 korona fizetést biztosított. Dr. Baltik Frigyes felszólalására, habár a főgymnasium első osztályának életbeletével a polgári iskola első osztálya megszűnt, a hitoktatók és óraadóik fizetése a költségvetésben a folyó tanévre is teljes összegökben vétettek fel. Ezután beiktattak az iskolafelügyelőket s az óvoda felügyelőbizottság urasszony — tagjai felkértek és illetve beosztattak mindkét óvoda felügyelőjére, végül több kevesebb fontos ügy elintézése után 80 szegénytanulót részesítettek tandíjmentességben. **Beteg igazgató.** Dr. Sarffy Aladár a b.-gyarmati főgymnasium igazgatója, mint részvétellel értesülünk, hosszas betegségben szenved, mely miatt még soká kénytelen az ágyat őrizni, úgy, hogy helyettesítéséről multhatatlanul gondoskodni kell.

Az ipolysági polg. leányiskolával egybekapcsolt női kézmunka tanfolyam ismét megnyílik és most már meg is fog felelni azon szép és üdvös célnak, melyet maga elé tűzött, mivel az új tanerő, kinek vezetésére bízva lesz, minden tekintetben teljesen megfelelőnek igazul.

Felszólitom tehát a tisztelt szülőket, használják fel az alkalmat s irassák be leányaikat ezen igazán házagpótló és gyakorlati hasznú tanfolyamba, hol a polg. isk. felügyelete alatt mindazon kézmunkákat elsajátíthatják, melyekre a családban egy ónék szüksége van, sőt esetleg még kenyérkereseti forrásul is szolgálhat.

A felvétel iránt az igazgatóság ad felvilágosítást, különben a múlt évi értesítésben is meg van. A beiratások nov. hó 15-éig minden délelőtt eszközölhetők a polg. isk. helyiségében.

A helyettes igazgató.

A Nógrád vármegyei Tanítótestület losonczyi köre 1900. évi november hó 8-án d. e. 9 órakor Losonczon, az állami elemi fiúiskola helyiségében tartja meg öszi rendes közgyűlést, melyre a kör összes tagjai és a tanúgy igaz barátai tisztelettel meghívattak.

Karcolatok

Az első vadász szakmányom.

Áthelyeztek Bojtorjánba. Megtettem a szokásos látogatásokat, a minnek következménye lett, hogy a feleségem jobban ismerte az összlakosság vagyoni és más egyéb viszonyait, az asszonyok tolettjeit stb. mint bármelyik bennszülött. A férfiak legnagyobb része az iránt érdeklődött, hogy tudok-e vadászni. Restelkedve válloltam be e tereeni teljes tudatlanságomat. Komolyan megintettek, hogy feltétlenül vegyek puskát és vétessem fel magamat a vadásztársaságba, mert máskülönbön kutyába sem vesznek Bojtorjánba. A nyakamba sóstak egy lankasztart 80 pengőért, egy vizslakutyát 50 pengőért, melyről később sült ki, hogy gazdája már vagy harmadéve ünnepelte életben léteének negyedszázados jubileumát. Vadonat új vadászruhában, vállamon puskával mentem végig a Fő-utczán. Nagyon harciasan nézhettem ki, mert kivétel nélkül csaknem mindenki illedelmesen köszöntött, mire én meg komorabban sőt modhatnám vérfagyasztó kegyetlen arckifejezéssel ballagtam tovább. A "szellő" vizslám korához illő komolysággal baktatott utánam. Fellépésemmel megléven elégedve, kitétem a vadásztársaságba való felvételemet.

A bojtorjáni vadásztársulat 36 rendes működő és 12 pártoló tagból állott. A működő tagoknak joguk van az utczákon keresztül puskával és vizslával felfegyverkezve a határba

... és a vadászati és vadászati...
ben vásárolt nyulat és foglyokat a tarisznyá-
ból kilógatni.

Mert ember emlékezet óta Bojtorjánba és
vidéken eleven nyul nem létezett, azt az elődök
reges-régen kilövöldöztek.

Muki bácsi, a vadászársaság legöregebb
tagja dicsekszik, hogy évekként eszelő leterített
egy fülest, de a roszt nyelvek azt állítják, hogy
csak házi nyul volt. A partoló tagok részve-
vetnek a társaság által gyakorta rendezett va-
dászlatomakon, a mikor is kellő respektussal
kell hallgatni a rendes tagok vadászlatandjait.
Kérve nyem, hogy felvételem a rendes tagok
közé, kedvezően intéztetett el.

Belelésem nagy esti lakomával ünnepeltük,
melyen a társaság tagjai rengeteg sokat ittak
és reggel felé, mikor vadászása ütöttek, fiak-
keron kellett hazamennem és vagy három na-
pog ülni képtelen voltam. Ezek után én is na-
ponként kifartam a «Szellővel» és puskával,
mint a többi rendes tag s hatványozott izga-
gattal lestük a nyulat, mely azonban soha
sem mutatkozott. Egy szép napon aztán beál-
lít hoztam, a határozása és nagyitokban meg-
sugja, hogy tud egy őzet a határban. Képzelt-
hetni örömteljes fölindulásomat. Őt ősztrák
értékű forintért elárulta a titkot és esküvel
ígerte meg, hogy másnak senkinek sem szól.
Egésznap dolgozni sem bírtam.

Előtte lebegett a vadászársak irigy ábrá-
za, a nagyság nyabusza, mely körül fog
venni, szinte olvastam már a «Bojtorjáni Riadó-
magasztaló cikket, melyben összehasonlít a
leghevesebb bengál tigris vagy oroszlan vadá-
szokkal. Éjszaka mit sem aludtam, hanem
kora hajnalban kimentem lesre. Sűrű fák és
bokrok közt elterülő tisztás volt az a hely,
hol a csász véleménye szerint okvetlen meg-
kaphatom az őzet. Néma csendben foglaltam
el helyemet egy bokor mögött, puskám rava-
szát felhuztam és mozdulatlanul vártam. Sze-
meim már kifelé készülődtek öregjeikből a
meredt nézéstől, a midőn egyszer csak a tisztás
tulsó részén zörgés hallatszott. Izgatottsá-
gomban a fegyver remegett kezemben és nem
csoda, hogy elsült.

A durranást egy borzasztó nagy ordítás kö-
vette. A vér meg fagyott ereimben. Rögtön
eszre vettem, hogy őz helyett embert lőttem
meg. A remület és tettemnek következménye
hajtott a gyors szaladásra. Néhány óra múlva
eljött a csász és sirva panaszkodott, hogy
ferjét agyonlőttem. Önkiületi állapotban voltam
s a szavak nyílkos, emberölő, zugiak tü-
leimben.

A császával azonban csakhamar megállapo-
dásra jutottam, hogy kap tőlem 300 frtot és
fizetem a gyógykezelési költséget. Személyesen
mentem a beteget látogatni, vizsgáltam tőlem
telhetőleg s megígertem, hogy naponként jó
étellel ellátom, míg felgyógyul. Minden este 9
órákor bőgrében hordtam a huslevest és kü-
lönféle pecsenyéket. Betegem nyögött és evett
mintegy fiók farkas.

Természetesen az esetet úgy én, mint a se-
besült és családja a legnagyobb titokban tar-
tottuk és úgy Bojtorjánban, mint vidéken még
csak nem is gyanított a balesetről senki sem-
mit. Mind, a miket a piac ételt, italt terem-
esténként mint egy tolvaj vittem a sebesülthöz,
ki rövid 6 hét alatt 130 kilóra hizott meg. Egy
este azután furcsa eset történt. A mint egy nagy
farkas és vörös üveggel felfegyverkezve 9
órákor megyek a sebesülthöz, a kapunál egy
alakkal találkozom, a ki szintén ételnemekkel
volt megrakodva. Meghökkenve bámultunk egy-
másra és csodálkozásom határát nem ismert,
mikor a vadászársaság elnökére, Muki bácsira
ismerem.

E pontok azt jelentik, hogy Muki bácsi is
kőnn volt ugyanakkor az őzlesen és meg mert
volna esküdni, hogy ő lőtte agyon a császt.
Szántán kialakított 300 frtot és étellel, itallal
ellátta a gazembert, kit midőn megvizsgáltunk,
kiszült, hogy semmiféle sebet nem kapott. Meg-
fogadtuk, hogy ezt az átkozott hírtörténet el nem
mondjuk senkinek és többé puskát kezünkbe
nem vesszünk. Én az utóbbi fogadalmat meg-
tartottam, Muki bácsi azonban nem, mert ujo-
lag ijesztgeti a határt, miért is én szintén fel-
oldottam tekintem magamat a titoktartás alul.
Mimosa.

A beszercebányai kereskedelmi és
iparkamara s a balassagyarmati ipartestület
között fennforgó vitás ügyben vettük a következő
sorokat:

Besztercebányán, 1900. okt. 30.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Becsés lapja f. évi október 28-iki számában
«a beszercebányai kereskedelmi iparkamara
és a balassagyarmati ipartestület közti conlic-
tus» című közleményben foglaltakra vonatko-
zólag legyen szabad megjegyznem, hogy az
abban személyemre tett megjegyzések nem
felelnek meg a valóságnak, mert én a közgyű-
lésen ezen ügyre vonatkozólag nem referáltam
semmit, s arra nézve semmiféle megjegyzést,
nyilatkozatot, vagy kifejezést nem találtam.

Az ügyet nem én referáltam, hanem az ülést
vezető elnök röviden ismertette, s azután fel-
hívott, hogy a miniszteri leiratokat olvassam
fel. Ezt tettem és semmi mást; a leiratokat
felolvastam szószertint, azokból el nem hagytam
és hozzájuk nem tettem egy szót sem.

A feliratok felolvasása után a tárgyhöz nem
szólt senki, hanem azokat a közgyűlés tiszte-
lettel tudomásul vette.

Egyébkint ki kell jelentenem, hogy a hoz-
zánk leérkezett leiratok nyilvános ülésben fel-
olvasatván és a jegyzőkönyvbe is felvételven,
a kamara még azzal a váddal sem illethető,
hogy a neki szóló miniszteri leiratot elhallgatni
akarna.

Arra kérve, hogy e nyilatkozatomat becsés
lapjában közzétenni sziveskedjek, fogadja igen
tisztelt szerkesztő ur kiváló tiszteletem s
nagyrabecsülésem kifejezését, melylyel vagyok,

kész szolgálja

Dr. Hollas István,

Keresk. és iparkamarai titkár

Ehhez hasonló nyilatkozatot vettünk a ka-
mara jegyzőjétől is s megjegyezzük, hogy a
rendre utasító kifejezést egy ottani laptár-
sunk hitelesnek vett referációjából vettünk át.

Hírek és különféle.

Baloghy Dezső. Okt. hó 29-én töltötte be
megyei közszolgálatának 25 ik évét Baloghy
Dezső, vármegyénk levéltárosa. Vas szorgalom,
lelküismeretes pontosság, a pályának ritka sze-
retete s törhetlen ambíció — ime ez ennek
a 25. évek tömören megírt története. S ez a
történet teljesen talán és igaz, ezért olyan rő-
vid, de meg azért is, mert ezt a történetet
megírni még most egyáltalán nem akarjuk,
(de ő is erősen tiltakoznék e szándék ellen!)
Mostani megemlékezésünk is vakmerőség számba
megy, mert azt ő tisztá s puritán jelleme nem
szereti a dythirambokat s a mienkre nem
szorul. Biztosra is vesszük, hogy e pár sor
elolvasása után az őt jellemző szelid bosszu-
sággal reánk olvassa hoszával:

... ha nem nézném vitézi voltomat,
Majd fejedhez verném hétéllu botomat.

Mert költői lelkülete csak is az örök szépe-
rt, a nemesért lángol és nem ismeri a haragot.
Ilyennek ismerték őt mindig és mindenütt,
ilyenek huzarhadnagy korában, majd főleki
szolgabírósa idején s ilyen ő most is, a mi-
óta a vármegyei levéltárnak avatott és hű őre.
Ez ez természetes is, mert akit a költészet
Geniusa homlokon csókolt, annak lelkülete
csak szép, egész valója csak nemes lehet. Ke-
délye pedig soha nem lesz «őreg.» — Üdvöz-
legy tehát nemes unokája Radunnak, fogadd
ezt a pár sort jó szível tőlünk, akik mindig
őszinte örömmel látunk, ha lapunk munkatár-
sául szegődöl. S ha már megtörtént veled az,
ami fölött magad is töprengél — hogy «bele-
tévedtél» ebbe a sivár világba, találd meg itt
azt a kicsiny eszményi világot, melyről tizen-
hat évvel ezelőt lantod imígyen zengtet:

«Magányos kunyhó egy
Kies völgy oldalán,
Csörgő kis patakkal,
Csalogányos kertek!»

Bezz meg a galambom:
Vidám feleségem:
S annyi csók, mint csillag
Ragyog fel az égen...

Halottak napja. A halottak napját meg-
előző estén fenytergerben uszott a b.-gyarmati
temető. Az elköltözötték sírjait egytől-egyig
felkereste a kegyelet, hogy égő világot gyujt-

son emlékeztetőknél s a mulandóság rideg
gondolata ellen ezzel is tiltakozzék. Jeltelenül
egy sír sem maradt. A temető után sűrű tö-
megben követték egymást a látogatók, kiki
elsősorban is övéhez sietve, hogy azután a
többi sírokat is megtekintse, avagy az egyházi
menethez csatlakozzék.

Losoncz város nagy küldöttsége Buda-
pesten Okt. hó 23-ikán Losoncz rt városnak
nagy számú polgársága járt Bpsten küldöttség
képen, a várost érdeklő ügyekben. A nagy
küldöttséget, melyhez Pulszky Ágoston, gróf
Forgách Antal, Beniczky Árpád képviselők,
Nagy Mihály alispán csatlakoztak, maga a főis-
pán Török Zoltán vezette. A küldöttség külö-
nösen a vasuti üzletvezetőség, az agyag és
üveg ipar szakiskola, az állami elemi fiúiskola,
a kir. jbiróság részére emelendő épüle; a lo-
sonczi izraelita hitközség kölcsönügye tárgyá-
ban járt el e czélből Hegedűs Sándor minis er,
Zsilinszky Mihály, dr. Nagy Ferencz államtit-
kár, Mándy Lajos, dr. Popovics Sándor, dr.
Liszky Jenő, Sztéryenyi József; miniszteri ta-
nácsosokat kereste fel, hogy azután együttesen
Széll Kálmán miniszterelnöknel tisztelegjen. A
küldöttség mindenütt elzékeny és szívélyes
fogadtatásra talált. Hegedűs Sándor ministert
Wagner Sándor polgármester sikerült beszéd-
ben meghívta Losonczra vendégül, a mit a
minister megköszönt s a várost a jövő tava-
szon meglátogatni ígerte. Széll Kálmán minis-
terelnököt Török Zoltán főispán magas rőptü
s lendületes beszédben üdvözölte s kiemelte,
hogy a küldöttség megjelenésével törhetlen
bizalmának és őszinte tiszteletének kívánt ki-
fejezést adni és pedig osztatlanul, a mennyi-
ben tagjai között más politikai párthoz tartozók
is vannak. A miniszterelnök rendkívül szívélyes
válaszában hangsúlyozta, hogy a más part-
belieknek jelenléte neki csak különös megelé-
gedésre és örmére szolgál, bizalmukra sulyt
annyival inkább helyez, mert őt minden lépé-
sében Magyarország érdeke vezérli.

Esküvők. Keszler Károly salgótarjáni tanító
október 28-án vezette oltárhoz N.-Ludányban
Tariczky Ilonka kisasszonyt, Tariczky István
n.-ludányi róm. kath. tanító feleségéül. Esküvő
után fényes lakoma és reggelig tartó tancz-
multság volt. — Pálya József helybeli fodrász
a múlt héten vezette oltárhoz Brenner Mariska
kisasszonyt.

Eljegyzés. Halász Ferencz, hontvármegyei
árvászeki ünök s a Honti Lapok szerkesztője
e napokban jegyezte el Fekete Mariska kisass-
zonyt öz. Fekete Lajosné magyar-soóki bir-
tokosnő leányát. Öszintén gratulálunk kedves
kollegáknak. — A czeglédi Ungváry László-
féle hírvesz gyümölcsfaiskola vállalat czég-
vezetője és helytagja Ungváry Sándor jegyet
váltott Nagy-Körösnön idős öz. Czira Lajosné
leányával, Marcával.

Gr. Degenfeld Lajos nagypapa lett. Nagy
öröm érte a múlt hóban gr. Degenfeld Lajos
csaladját; ugyanis kedves leánya, Degenfeld
Augusta grófnő, férjezett gr. Csáky Lászlóné
e napokban egy egészséges leány gyermekkel
örvendeztette meg a családot. Gr. Degenfeld
Lajos az egész vidék elhalmozta a legjobb
kivánatokkal és meleg rokonszenvből eredő
üdvözlésekkel.

Arczképleleplezés. Vannay Ignác, kir.
tanácsos arczkepe, melyet a b.-gyarmati ta-
karékpénztár Benczur festőművész által feste-
tett le. — mint már jeleztük — megérkezett.
Ugy halljuk, hogy a takarékpénztár az ünne-
pélyes leleplezés iránt már intézkedett s ez
legközelebb meg is történik.

Az Osztrák-Magyar bank censora. Szép
kitüntetés érte Elfer Ede kir. kereskedelmi
tanácsost s a balassa-gyarmati Népbank he-
lyettes igazgatóját; ugyanis az Osztrák-Magyar
bank igazgatósága kinevezte őt az október hó
29 en életbe lépett beszercebányai fiók tele-
péhez, melyhez vármegyénkben kívül még 6 vár-
megye pénzügyetési osztályak be. váltó b. i-
rátor (censorra) s az arról szóló diszokmányt
még az aznap megküldte neki A közügyekben
önzetlenül fáradozó derék polgártársunkat ez
alkalomból mindenféle szamosan üdvözölték.

Eljegyzés Korber Imre Kolozsvárról elje-
gyezte öz. Búsbak Adámné szül. Szobonya
Janka urasszonyt.
Papválasztás. Budalehotán ág. ev. lelkész-
nek Jarossy Mihály debreceni segédlelkész
választották meg.

Kinevezés. Az igazságügyi minister Czobor Miklós joggyakornokot, Czobor László hontvármegyei alispán jelölésére az ipoly-sági kir. törvényszékhez jelölték nevezte ki. **Jubileum.** Draskóczy Zsigmond losonczi ügyvéd október hó 27-én töltötte be ügyvédkedésének 25-ik évfordulóját, mely alkalomból, hogy egy fejezzük ki magunkat, az ezüsti-ügyvéd s a losonczi társadalom egyik oszlopos férja fényes estélyt rendezett jóbarátjainak.

B-Gyarmati községi virilís képviselők című hírnökét ma a városbázáról érkezett tudósítás szerint helyreigazítottákként, hogy a virilisek között Hottovinszky Károly t. kanonok ur is helyet foglal 925 kor. 28 fillér összegű adójával. A közszemlére kitett eredeti órszerelésben benn is foglaltatik Salgó Gábor és Aninger László között, csak a multkor hozzánk beküldött tudósításból maradt ki a leíró hibájából.

Lelkészi beiktatás. A.-Esztergályon ma iktatják be Csupkay János újonnan választott lelkeszt Bende Gyula, egyházi felügyelő elnöke mellett. A beiktatást Dérek János a.-lami és Ondrejovics Sándor f.-sztrigovai lelkeszt végzi.

Törvényszék. A b-gyarmati kir. törvényszék novemb. 2-án tárgyalta Halmosy Andor és Gellen Kálmán párbajügyét. Elnök: dr. Kubinyi Lajos, bírák: Répássy és Jókuthy, ügyész: Kletzár Lajos. A tanács tárgyalta Andort 10 napi Gellen Kálmánt 7 napi államfogház büntetésre ítélte. Ugyanez a tanács tárgyalta Filcz Kálmán bűnügyét is. Filcz ugyanis még 1897-ben az Ipolyparton sétált s két fürdőni akaró leányhoz közeledett, akiket azután pajzánkodásból betaszított a folyóba. Az egyik leány belefult a vízbe, a másikat azonban kimenteni sikerült. Filcz szíjgyártó legényt 9 havi fogházzal büntették.

Eskütétel. A behívott honvédek nov. 1-én tették le a katonai esküt. Ezt megelőzőleg a r. k. h. templomban szent beszédet hallgattak.

Baró von der Becke Inure. volt szügyi birtokos az Adriai biztosító társaságnak a balassagyarmati takarékpénztár által képviselt főügynökséghez felügyelővé nevezették ki.

Felruházás. Kemény Gábor b-gyarmati áll. el. isk. igazgatója teszi a mindszentek napját-iskolájának valóságos kegyeletes ünneppé. Az 1885. évben az ő ismert buzgalommal és önmegtagadással összekeregetett, miniszterileg jóváhagyott alapszabályokon nyugvó 1000 frtos alapítvány kamataiból, megtoldva azt az évi gyűjtések jórészevel, a mi rendszeren a 90 frtot meghaladja mindszentek napján öltözteté fel az iskola 10—12 árva szegény tanulóját, s el látta őket jóminőségű új téli ruhával. A folyó november 1-én 16-od izben történt meg az öltöztetés. Kilencz fiu és három leánytanuló ruházattal fel. eltelve az ő gyermeki örömeikkel. szülei jelenlétében képzelt sorfalat a képviselt isk. gondnokság és megjelent pártfogók előtt az iskola egyik tantermében. Az ez évi öltöztetési költség 185 kor. 8 fill. Az 1885—6. tanév óta 2588 kor. 2 fill. fordítottak felruházásokra. Az eddigi felruházottak száma 176. Az e fajta igazgató-tanítók nem szorulnak külön dícséretre. Az ő csendes áldásos munkálkodásuk az ő dícséretük és jutalmuk.

Erzsébet fák. A magyar királyi Földművelésügyi minister valamennyi alantás hatósághoz, intézethez és közegehez a következő leiratot intézte: Az Erzsébet- emlékfák ápolása ügyében egyidejűleg kibocsátott körlevelem egy példányát tudomásvétel és mihezartás végett idezártam oly felhívással küldöm meg a czimneket, hogy a mennyiben Erzsébet-fákat ültettél, facsoportot, ligetet létesítettél volna, azok ápolására mindenkor különös gondot fordított. Együttal a tárczám köréhez tartozó mindama hatóságokat, melyek facsometék s kiültetésre való facsokák (cserjék, bokrok) nevelésével foglalkoznak, felbatalmazom, hogy a hátrány nélkül átengedhető készlet keretén belül az a végből hozzájuk fordulóknak csemetékét és facsokákat teljesen díjmentesen rendelkezésükre bocsáthatnak. A csemeték és facsokák ilyenén beszerzése végett vármegyénk területén Kondor Vilmos urhoz (B-Gyarmaton) kell fordulni.

A középkor. (A hűberség és a kereszties hadjáratok története. Irta: Miksa Sándor. A Nagy Képes Világtörténet. V. kötet. Budapest, Franklin—Révai. Ára 8 forint.) A munka V. kötet a Nagy Képes Világtörténetnek, melyek

Marczali Henrik akadémikus, egyetemes tanár és nagynevű tudós szerkesztésében jelenik meg. Egy-egy kötet 40—50 iv s az egész munka 12 kötetben lesz teljes. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Kapható bármely hazai könyvkereskedésben, sőt havi részletre és füzetenként is, Révai Testvérek Irodalmi Intézet (Budapest, VIII., Üllői-ut. 18.) kiadóhivatalában.

Forduljunk mindig az első forráshoz. Ha valahol, egy bizonyára helyen van az osztályosjegyek beszerzése. Habár ugyanis az osztályosjegyek rendkívül nagy nyereséi esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólétre, sőt nagy vagyonhoz is juttatott, a sorjatek intézménye mindenképp daczára feltétlenül megkívánja, hogy a sorjatek teljesen megbízható helyről szerzessenek be. A sorjatekáróknak megnyugással kell binnia arra nézve, hogy az eladó részről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyereségy esztén bármely összegű kártérítést képes legyen teljes szavatossággal vállalni: az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást, a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot” (Budapesten Haas-palota), mely az ország legnagyobb osztályosjeggy-eláruáló helye E társaság osztályosjegyeket eredeti árákon (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljes költségmentesen: sorozási jegyeket ingyen küld az: nyereségeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben ki fizet. E mellett a legnagyobb biztonságot tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézetből, mint a „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság”. várható is.

A Magyar Hírlap ajándéka. A Magyar Hírlap karácsonyi ajándéka, mely évtendőről-évtendőre megismertetődt, ezuttal gazdagabb és bőségesebb lesz minden alkalomunk és módunk van rá olvasóinknak külön is örömet szerezni.

Egész kis könyvtár, teljes tíz regény lesz a karácsonyi ajándékunk; tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit előfizetőink megkapják, a következők:

Hazai írók: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Bródi Sándor, Bárczy István, Herczeg Ferencz. Külföldiek: George Ohnet, Zola Marcel, Prévost Ridder, Haggard Leo Tolstoj

A könyveket ez év december közepén küldjük azét, úgy tehát, hogy karácsony ünnepére már minden kinek a kezében lesz, akit megillet. Erre vonatkozólag pedig a következőket kell az olvasók szives tudomására hoznunk:

Könyvajándékra csakis azok az előfizetők tarthatnak számat akik közvetlenül a Magyar Hírlap előfizetői. Aki egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő (túszkötésben, papirkötésben, csomag-szállítással), akik tehát ily módon a Magyar Hírlap törzskönyveiben nem fordulnak elő, azok természetesen nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. Ez már csak azért is természetesebb, mert a kiadóhivatalnak nincs is módjában másképp ellenőrizni valakinek előfizető voltát, mint csakis a saját, hiteltel törzskönyv alapján. A könyvek kiosztása, illetőleg azétküldés olyképp történik, hogy:

minden fél éves vagy egész éves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyed éves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt.

E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándékkönyvek. Erre pedig a decemberi előfizetési listajom lesz az irányadó. Így tehát aki most az október decemberi évkönyv kezdőtel fél éves vagy negyed éves előfizet már ezen az alapon tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számat. Ugyancsak megkapjuk a tíz vagy öt kötet regényt azok, akik most mint új előfizetők fél éves vagy negyed éves belépnek. Azok, akik decemberben egy hónapra fizetnek elő, vagy utíják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinek módjában van tehát már most kívánságait az a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérés lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halassza sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járasson, ami a sokok ezer könyv mellett könnyen megtörténhetne. Lehetetlen és teljesen kizárt dolog emellett, hogy egyesek egy kategóriából a másikba térjenek át, hogy például azok, akik hónapról-hónapra fizetnek elő, többet kapjanak, mint két kötetet. Az egy havi előfizetéseik pótlására vagy utólagos lekötésbe se egyezhetik bele a kiadóhivatal, mert ez is feltétlenül zavarokat okozna.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszes és becsületére válnak.

Tisztelettel
a Magyar Hírlap kiadóhivatala
Budapest, V., Honvéd-utca 10.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HORVÁTH DANÓ.

A Hivatalos Értesítő közleményei.

Ministeri rendeletek.

82,847 IV-a sz. M. kir. belügyminiszter.
A mult évi április hó 20-án 29913. és július hó 14-én 73882. sz. a kiadott körrendeleteimmel a postahivatalal nem bíró községekbe szóló pos-

taiküldemények kézbesítésének ügye rendezetett a községi postaküldöncz intézmény újraszervezésével, illetve általános életbeléptetésével. A községi postaküldöncz intézmény azonban csak addig képes a postahivatalal nem községek posta igényeit kielégíteni, míg azok postaforgalma csekély, mi helyt azonban a forgalom lendületet vesz, a községi posta-küldöncz intézmény a czírnak már nem felelhet meg. Különösen tapasztalható ez olyan népesebb községekben, melyekben a gazdasági és szellemi élet már bizonyos fokú fejlődést ért el, a hol tehát a mellett, hogy a magán levelezés már jelentékenyebb, magának a községi előjáróságnak is több a hivatalos ügye, valamint a postaküldönczött a hivatalos megbízatással járó tendői nagyobb mérben veszik igénybe úgy, hogy a magán levelezés közvetítését, illetve kézbesítését és gyűjtését, a kívánatos figyelemmel és pontossággal már nem végezhetik. Miután azonban ezen községek posta forgalma még sem oly jelentékeny, hogy külön postahivatal felállítására indokolt volna, egy részt, hogy a községek ily helyeken a magán levelezés közvetítése alól felmentesének, másrészt, hogy a községekben a posta szolgálat, a kincstár nagybemérvű megerősítésével járó postahivatalok felállításának mellőzésevel, a fejlődő viszonyokhoz képest, az igényeknek megfelelőleg rendezzék, a kereskedelemügyi minister ur f. évi július hó 25-én 39791. sz. a kelt átiratában arról értesített, hogy ezen teendők ellátására, a kézbesítő és gyűjtő járatok intézményét (ugynevezett faluzó levélhordók) rendszeresítette s azt fokozatosan az egész országban életbe léptetni óhajtja. A midőn ezen intézményre vonatkozólag a kereskedelemügyi minister ur által kiadott „Utasítás”-nak egy példányát tájékoztatás végett ide mellékelem, a törvényhatóság figyelmét a következőkre kívánom felhívni. A portómentességi szabályokban lefektetett alapelvek szerint a posta csupán arra köteles, hogy a hivatalos leveleket egyik postahivataltól a másikig díj nélkül szállítsa; a portómentesség kedvezménye tehát nem terjed ki a hivatalos postaküldeményeknek bázhoz, illetve a postahivatal költerületéhez tartozó községekben való díjtalan kézbesítésére. Ezért az ily küldeményeket a czimzett hatóságok és hivatalok meg oly helyeken is, hol postahivatal van, saját alkalmazottaikkal által magok kötelesek a postahivataltól elvitetni. Annál kevésbbé kívánható a postától, hogy e hivatalos küldemények díjtalan kézbesítését oly községekben végezze, a melyek székhelyén nincsen postahivatal, habár oda a kincstár költségén kézbesítő és gyűjtőjárat be is van rendezve. Mindamellett ezen alapelvtől oly czéltól, hogy a faluzó levélhordói intézményt a községek s más hivatalok hivatalos (portómentes) küldeményeik közvetítésére minél nagyobb mérvben igénybe vehessék, — a kereskedelemügyi minister ur kivételesen eltekintett, a mennyiben e kérdést akképen rendezte, hogy a községeknek községi, vagy körjegyzőknek, valamint a portómentességet élvező egyéb egyéb hivataloknak és hatóságoknak szóló, illetve részükről feladni kívánt hivatalos (portómentes) közönséges és ajánlott levélposta küldemények a kézbesítő és gyűjtőjárat után díjmentesen kézbesítettek, illetve szállíthatnak be a postahivatalhoz és a községek vagy más hivatalok, a mennyiben a faluzó levélhordók intézményét igénybe venni óhajtják, csakis hivatalos (portómentes) csomag és pénzküldemények közvetítése fejében fizetnek a járatfenntartási költségeihez való hozzájárulás gyanánt bizonyos mértékűt összegben megállapítandó évi átalányt. Ennek nagyságát, a községek vagy más hivatalok kérelmére az illetékes posta- és táviratigazgatóság állapítja meg, miért is a községeknek, vagy más hivataloknak, ha a kézbesítő és gyűjtőjárat után hivatalos (portómentes) csomag és pénzküldeményeiket is közvetíteni kívánják, oda kell fordulniok. A csomag és pénzküldeményekre nézve a díjmentes kézbesítés és beszállítás kedvezménye ki nem terjeszthető, mert az ilyen küldeményekért a magán felek is kézbesítési, illetve közvetítési díjak fizetésére vannak kötelezve. A hozzájárulási összeg, illetve évi átalány fizetése és a hivatalos (portómentes) küldemények közvetítési módjára nézve különben az „Utasítás” 25. §-a intézkedik. A most előadottak szerint, ezen már folyó évi augusztus hó 1-én életbe léptetett intézmény fejlődésének elősegítése úgy a községeknek, mint a községeknek érdekében állván, elvárom a törvényhatóságától, miszerint intézködni fog aziránt, hogy a faluzó levélhordóknak ezen intézményét a területén lévő s postahivatalal nem bíró községek közül minél többben igénybe vonják

o hogy az elősorban érdekelt községek a szóban levő intézményt azaz is előmozdíják, hogy a többször említett Utasítás 4. §-a azou rendelkezésének, hogy a mennyiben az érdekelt község kívánására más kezelési helyiség ki nem jelölhető, a faluzó levélhordó a község házára tér s ott a körutja közben nem kézbesített postaküldeményeknek kiadása, illetve a küldeményeknek átvétele céljából bizonyos ideig tartózkodhassék, készséggel fognak megfelelni. Ezen intézmény életbe léptetésével, mult évi április hó 20-ikán 29913. szám alatt kiadott körrendeletnek azon intézkedését, hogy a beszereseni rendelt postaszekrény kulcsai körül az egyik a községi előjáróságnál legyen, a mennyiben a községben a kézbesítő és gyűjtőjárat már be van rendezve, illetve be lesz rendezve s így a levélgyűjtést a faluzó levélhordó fogja végezni, oda módosított, hogy ez esetben a gyűjtőszekrény kulcsa az illető községi előjáróság által az illető postahivatalnak adandó át, magától értetvén, hogy a gyűjtőszekrény gondozása és időnkénti festése továbbra is az előjáróságnak fogja feladatát képezni.

Budapest, 1900. évi szeptember 13-án.

A minister helyett.

Skell Ignác sk. államtitkár.

As Utasítás 25. és 31. §-ainak kivonata:

25. §. Hivatalos (portomentes) küldemények kézbesítése és közvetítése. A kézbesítő és gyűjtőjárat utján a községeknek, községi vagy körjegyzőknek, valamint a portomentességet élvező egyéb hivataloknak és hatóságoknak szóló, illetve részük-ről feladni kívánt hivatalos (portomentes) községes levelestai küldeményeket és ajánlott levelezést is ki kell küldeni a községbe, illetve be kell szállítani a postahivatalhoz. A hivatalos (portomentes) egyéb könyvelt küldemények azonban — ezekre nézve is a jelen „Utasítás” 13. és 20. §-ában kimondott szavatosságot és kézbesítési vagy közvetítési feltételeket alkalmazva — a faluzó levélhordó által csak akkor kézbesíthetők, illetve szállíthatók be a postahivatalhoz, ha erre az utolsó postahivatalt az igazgatóság felhatalmazza. Hogy a község, községi vagy körjegyzőség valamint más portomentességet élvező hivatal és hatóság egyéb könyvelt küldeményei kézbesítésének, illetve a postahivatalhoz beszállításának, szükséges, hogy az illető község, hivatal vagy hatóság a kézbesítési és közvetítési díjak megváltásául a kézbesítő- és gyűjtőjárat fenntartási költségeihez hozzájáruljanak. A hozzájárulást a községi előjáróságok és jegyzők részéről együttesen, a többi hivatalok és hatóságok részéről pedig külön-külön történik. A hozzájárulást egyezségileg évi fix összegben kell megállapítani és írásban kötelezőleg tisztosítani. A hivatalos (portomentes) községes levelezést a 420. sz. nyomtatványból készítenő átadó-könyvben, míg az ajánlott levelezést és egyéb könyvelt küldeményt az arról kiállított „Értesítő és nyugta”-n való elismertetés mellett kell az illető községnek vagy hivatalnak kézbesíteni. Hogy a község vagy más hivatal és hatóság részéről kik vannak a hivatalos küldemények átvételével, illetve az „Értesítő és nyugta” aláírásával megbízva, erre nézve a postahivatal a faluzó levélhordót kellőleg oktassa ki. A postahivatalhoz feladás végett beszállítandó hivatalos (portomentes) községes és ajánlott levelezés átadásához az illető község, hivatal és hatóság postafeladó-könyvet használ, melyben a küldemények átvételét a faluzó levélhordó nevének aláírásával ismeri el. Az átvett utalványról és csomagról azonban, mint hogy azokról a postahivatal feladó verényeket küld ki, ideiglenesen elismervényt kell kiállítani. Azon hivatalos küldemények, melyek a község, községi vagy körjegyzőség, valamint a községben levő más hivatal és hatóság által az utolsó postahivatal székhelyén levő hivatalok és hatóságok részére vagy viszont küldetnek, — feltéve, hogy a fennálló szabályok szerint is portomentesek — a kézbesítő és gyűjtőjáratral viteldíjmentesen közvetíthetők.

31. §. A küldőnek kezelési helyisége és időzése a községben. A postamester vagy hivatalvezető szükség esetén személyes érintkezés utján intézkedik, hogy a faluzó levélhordó kézbesítési kör-utjának befejezése után a községben, vagy az érdekelt község kívánásához képest kijelölt más helyiségben tartózkodhassék. E kezelési helyiség biztosítása azért szükséges, hogy a faluzó levélhordó azon körülményeket, melyeket körutja alkalmával nem kézbesíthetett, illetve a postára beszállítás végett át nem vehetett, a nála jelentkezőknek kézbesíthesse, illetve tőlük átvehesse. A

faluzó levélhordó a nem hivatalból kézbesítendő küldemények elhozatalára a megbízásokat szintén kezelési helyiségben fogadja el. A postamester vagy hivatalvezető lehetőleg arról is gondoskodik, hogy a kezelési helyiségben merleg álljon rendelkezésére a faluzó levélhordónak. Kivánatos továbbá e helyiségben egy zárható ládának biztosítása is, mert ez esetben a faluzó levélhordó a nagyobb terjedelmű, nem kézbesített csomagokat következő menetig zár alatt tartva, vissza is tarthatja. Hogy a faluzó levélhordó kezelési helyiségben meddig időzék es hogy általában a járat mikor induljon s érkezék vissza, az a járási és helyi viszonyokhoz képest az igazgatóság határozza meg. A kézbesítő és gyűjtőjáratnak a községbe érkezése es onnan való indulása időpontját, valamint a faluzó levélhordónak kezelési helyiségben tartózkodása idejét a községben kifüggesztendő hirdmény utján kell a község tudomására juttatni és a községben szokásos módon előszóval is kibirdetni.

25780—1900. sz.

Fenti magas leiratot a „Hivatalos Értesítő”-nek folyó hó 30-án megjelenő számában azzal rendellem közzétenni, hogy az abban hivatkozott 29913—1899. sz. a. kelt körrendelet a „Hivatalos Értesítő”-nek 1899. évi június hó 30-án megjelenő számában lett beiktatva, míg a 73882—899. számú körrendelet a községi és körjegyzők utján 1899. évi július hó 30-án 10532—1900. sz. a. kiadott intézkedéssel közöltetett volt, ugyanezen szám alatt megkapták azt a járási főszolgabírók is, míg a 29913—1899. sz. alatti körrendeletre utóbbiak figyelmé az 1899. évi július hó 3-án 11285—1899. számú itteni intézkedéssel hivatott volt fel.

A körrendeletnek a község képviselő testületével leendő tárgyalatását midőn elrendelem, utasítom községek előjáróságát, hogy a hozandó határozatokat az illetékes járási főszolgabírókhoz teljesen felszeaelten a felelősségi határidő eltelte után terjesszék fel, kik is a hozandó határozatokat egybe gyűjtve hatóságomhoz folyó évi december hó 1-éig bemutatni kötelezettek; miért is gondoskodni tartoznak arról, hogy ezen határidőig az összes község képviselő testületi határozatok hatóságuknál együtt legyenek.

A járási főszolgabíró urak, ott, hol a tervezett postahivatalokat szükségesnek tartják, közvetlen utasítással kell hogy ellássák az illető községek előjáróságát a további teendőkre nézve.

A járási főszolgabíró urak a községek előjáróságát ezen rendeletnek a Hírlélemben történt megjelentésére és abból reájuk háramló közzétevésekre haladéktalanul külön is figyelmestetni tartoznak.

B.-Gyarmat, 1900. évi október hó 7-én.

Nagy, alispán.

56318—1900. sz.

M. kir. Belügyminister.

Utasítás kéréttel tölem arra vonatkozólag, hogy a külföldi különösen ausztriai hatóságok által ott tartózkodott magyar állampolgárokat kirótt pénzbüntéseknek vagy más, például hitközségi adótartozásoknak esetleg végrehajtás utján eszközönd behajtása iránt érkezett megkeresések tárgyában a közigazgatási belföldi hatóságok mily eljárást kövessenek? A felvetett kérdés tekintetében az igazságügyi, pénzügyi és vallás és közoktatásügyi minister urakkal egyetértőleg, tudomás, mihez tartás és az alantok hatóságokkal leendő közlés végett a következőkről értesitem a törvényhatóságokat:

1. A pénzbüntetések, a közőadók és a közőadók módjára behajtandó egyéb tartozások tekintetében Magyarország viszonya a külföldhöz — Ausztrián kívül — a következő: Mintán az 1878. évi V. t. cz. 18 §-a szerint más állam hatósága által hozott büntető ítélet a magyar állam területén nem hajtható végre, a külföldi hatóság által ott megállapított pénzbüntetés, tekintet nélkül az elíteltnek honosságára Magyarország területén nem hajt ató be. Külföldi adótartozásoknak belföldön való behajtása tárgyában tételes törvényeink nem tartalmaznak ugyan tiltó rendelkezést, mint hogy azonban a nemzetközi érinkezesben általánosan elfogadott szabály szolgá, hogy az államok a közőadók és a közőadók módjára behajtandó egyéb (pl. hitközségi) adótartozásoknak kölcsönös behajtása körül egymásnak segédkezet nem nyújtanak, ettől eltérő eljárás a magyar hatóságok részéről csak abban az esetben volna követhető, ha a külföldi adótartozásoknak belföldön való közigazgatási behajtása tárgyában a tételes törvények, illetve a külföldi államokkal kötött államszerződések kifeje-

zetten rendelkezének, vagy ha az irányban valamely külföldi állammal szemben viszonyosság volna gyakorlatban. Tét-les törvényeink és államszerződéseink azonban külföldi adótartozásoknak behajtása tárgyában egyáltalán nem rendelkeznek és erre vonatkozó viszonyosság egyetlen külföldi állammal sincs gyakorlatban. A közőadók kezeléséről rendelkező 1893. évi XXXIV-ik t.-cz., mely a közőadók és a közőadók módjára behajtandó egyéb tartozásoknak közigazgatási uton való végrehajtását szabályozza, a dolog természeténél fogva nem vonatkoztható külföldi adókra; és egy előfordult esetben, midőn szerbiai adóhivatalnak adóügyben hozott határozatának belföldön való kézbesítése képezte megkeresés tárgyát, a kir. pénzügyminister ur 1898. évi augusztus hó 12-én 49495. szám alatt kelt átiratában kijelentette, hogy külföldi adókirovési ügyekben való közvetítésre törvényes rendelkezés hiányában magát illetékesnek nem tartja. A Szerbiaival kötött és az 1892. évi XXXII. t. cikkbe iktatott államszerződés VII. és következő cikkei kizárólag a polgári bírósági határozatoknak kölcsönös bírósági végrehajtását szabályozzák és azon államokkal szemben is, melyekkel (mint Romániával, a waadti sveiczi cantonnal és Olaszországgal) tényleges viszonyosság van gyakorlatban, ez a polgári bírósági határozatoknak végrehajtására szorítkozik. Korábban az Orosz kormány az Oroszországban tartózkodó magyar állampolgárok adódíj és illetékhátralekainak behajtásánál segédkezet nyújtott ugyan, de már 1868-ban kijelentette, hogy az ily hátralekók behajtásáról közigazgatási uton többé nem gondoskodhatik. Az előadottaknál fogva külföldi adótartozásoknak végrehajtás utján foganatosítandó behajtására vonatkozó megkeresések a magyar közigazgatási hatóságok által nem teljesíthetők, a minthogy a külföldi hatóságok sem nyújtanak a magyar kincstár illető adóknak, illetékeknek, vagy a közőadók módjára behajtandó egyházi adótartozásoknak külföldön közigazgatási uton való behajtásához és ebben a tekintetben azon körülmény, hogy az adófeladásra kötelezett egyén belföldi, vagy külföldi honossága, teljesen közömbös. Mindazonáltal a fennálló jogszabályok csak a külföldi adóknak belföldön való közigazgatási végrehajtás utján való behajtását zárják ki, de semmi sem akadályozza, hogy a magyar közigazgatási hatóságok külföldi hatóságok megkeresése folytán a belföldön tartózkodó egyént adótartozásának önként való megfizetésére minden körülmények között annak kifejezésével, hogy a külföldi adótartozás kényszer utján tőle be nem hajtható, felhívják, — feltéve, hogy a magyar kincstári tartozásokra nézve az illető idegen állam közigazgatási kataságai viszonyos eljárást követnek. A külföldön tartózkodó feleket a m. kir. államkincstárral szemben terhelő tartozásokra nézve az 1891. évi P. K. 20. számában 110995—1898. sz. a. kiadott pénzügyministeri körrendelet szerint az az eljárás követtetik, hogy a kir. pénzügyigazgatóság (szekesiővárosi kir. adófelügyelő) az adó és illetéktartozásokról szabályszerűen kiállított hátraleki kimutatásokat megküldik az illető külállambau működő cs. és kir. osztrák-magyar követtséghez, vagy consulatushoz, s e képviselőségek, miután kényszerítő eszközök nem állnak rendelkezésükre, s így kényszerű végrehajtást sem foganatosíthatnak, a fizetési meghagyásokat, illetve hátraleki kimutatásokat az érdekelt feleleknek kézbesítetik, s aukat a tartozás lefizetésére felhívják; ha azonban e felhívások eredménye nincs és az ily tartozások a belföldön egyetemleges fizetési kötelezettség, vagy kezesség hiányában más belföldi lakosoktól nem volnának beszerehetőek, mint behajtátlan hátralekók a nyilvántartásból töröltenek.

2. A pénzbüntetések, a közőadók és a közőadók módjára behajtandó egyéb tartozások tekintetében a Magyarország és Ausztria közötti viszony a következő: A külföldön megállapított pénzbüntetéseknek belföldön való behajtásánál viszonyosság van gyakorlatban. A magyar kir. pénzügyminister ur a hátskörébe eső büntügyi költségterítmények tekintetében az 1897. október 21-én 74058. sz. és 1898. február hó 24-én 12345. szám alatt kiadott körrendeletével utasította is a m. kir. pénzügyi hatóságokat, hogy a büntügyi költségterítmények behajtása iránt az osztrák hatóságok segélyét ne vegyék igénybe, másfelől pedig azoknak a megkereséseknek se tegyenek eleget, a melyek hozzájuk az osztrák hatóságoktól, ily térítmények behajtása végett netalán érkeznek. A magyar és az osztrák közigazgatási (pénzügyi) hatóságoknak az egyenes és

követett adók behajtása körül követett kölcsönös segédkezésére nézve a kir. pénzügyminiszteriumnak 12282—1868. és 67104—1871. sz. rendeletei, valamint a cs. és kir. pénzügyminiszterium által 1868. évi 4702. sz. a. és 1871. évi 84108. sz. a. kiadott másolatban ide mellékelte rendeletek nyújtának tájékoztatást. A kir. pénzügyminiszter urnak 85627—1898. sz. a. az igazságügyi miniszter urhoz intézett átirata szerint a gyakorlatban az eljárás az egyes adókra nézve az, hogy a két államterület érdekelt pénzügyi hatóságai, illetve a behajtásra hivatott közegek, a szabályszerűen kiállított hátráléki kimutatások közlése mellett egymást közvetlenül megkeresik, s a végrehajtást a mennyiben ahhoz bírói jogsegély igénybevétele nem szükséges, közigazgatási uton kölcsönösen fogatosítják. Ausztriában a végrehajtás az ingatlanokra is akadály nélkül keresztülvezetetik, nálunk azonban a zálogjog bekebelezését és az ingatlan végrehajtás fogatosítását, a kir. bíróságok, támaszkodva a m. kir. curia 1885. évi 20. sz. döntvényére, megtagadják; mert a tkvi rendtartás 93. §-a csak a magyar államkincstár követeléseire adja meg az ily jogot, s mert az 1881. évi LX. t.-cz. 4. §-ának az az intézkedése sem nyerhet alkalmazást, a mely szerint az osztrák-magyar monarchia másik államában hozott bírói határozatok is kötött egységek alapján, azon állam bíróságainak megkereső leveleire a végrehajtás a viszonyosság előfeltételei mellett elrendelendő, mert a nevezett állam közigazgatási, vagy pénzügyi hatóságainak megkereső levelei, nem sorolhatók az ily bírói határozatok közé, a melyekre a végrehajtási törvény 4. §-a vonatkozik. A bélyeg és közvetlen illetékek fogsztatási bélyeg és díjak kölcsönös biztosítása és behajtása tárgyában az 1899. évi XLVI. t.-czikbe iktatott egyezmény rendelkezik. 3. A külföldi, ezek között az ausztriai hitközségi adótartozásoknak beföldön, illetve a beföldi hasonló tartozásoknak külföldön való behajtásának kérdése a következőképen áll: A külföldi hitközségi adótartozásoknak a magyar közigazgatási hatóságok által leendő behajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 1899. évi november 27-én 46632. sz. a. az igazságügyi miniszter urhoz intézett átirata szerint arra nézve, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium hatáskörébe eső hitközségi és iskolai követelések a külföldi, s különösen az ausztriai közigazgatási hatóságoknál idáig minő elbánásban részesültek, tételes jogszabályok nem állanak fenn; valamint nem állapítható meg, az a gyakorlat, melyben hasonló természetű, érvényesen fennállónak elismerhető követeléseket tárgyzó külföldi, s nevezetesen osztrák közigazgatási hatósági megkeresések nálunk részesültek. A mennyiben azonban a szóban levő hitközségi és iskolai követelések részint tételes törvény, részint állandósult gyakorlat nyomán egyaránt bírják — azt a kedvezményt, hogy nálunk az állam a kijelölt közigazgatási szervezet által a közadók módjára nyújt behajtásukhoz segédkezet meg abban az esetben is, ha a jelzett követelések némelyike nem a pénzügyi közegek előírása, kezelése és nyilvántartása alá tartozik is: ennél fogva az ennek a követeléseknek egyéb külföldi államokban, valamint ezek közt Ausztriában leendő behajtása, ugyancsak ily nemű külföldi követeléseknek beföldön leendő érvényesítése tekintetében minden irányban ugyanazok az elvek veendő irányadói, mint a melyeket az utóbbi alá tartozólag különösen Ausztriában leendő behajtási kérdéseire nézve fentebb kifejtettem. Vagy mindenkor a viszonyosság előfeltétele alatt az egyházi, iskolai, stb. járandóságok beszedésénél nyújtandó kölcsönös jogsegély kérdése akként áll, hogy az ily nemű tartozásokról szóló szabályszerű kimutatások az illetékes politikai hatóság (szolgabíró, városi tanács) útján, akár az adós ellen az illető állambeli osztrák-magyar consulátus által kézbesítendők, s ezzel egyidejűleg az adósok a consulátus által a kimutatásban kitüntetett összeg befizetésére felhívandók. Igen természetes azonban, ha ezen felhívás eredménytelen marad, a consulátus rendelkezésére jogi, kényszerítő, eszközök ezekre a követelésekre sem állnak. Az Ausztriában tartózkodó adósok tekintetében a fentebb említettekhez képest, a kölcsönös közigazgatási, végrehajtási segédkezés útja vehető igénybe. Az Ausztrián kívül többi külföldi államok közigazgatási hatóságaitól akár közvetlenül, akár az itteni consulátusnak közvetítésével érkező hasonló tartalmú megkeresésekre nézve szintén az az eljárás követendő, hogy a beföldön tartózkodó adósok a tartozásnak önként leendő megfizetésére felhívandók, de a fel-

szólításnak kijelentendő, hogy a külföldi tartozás töltők kényszer útján be nem hajtható.

Budapest, 1900. évi szept. 27.

A miniszter helyett:

Széll, államtitkár.

106896—1900. sz. M. kir. belügyminiszter.

A magyar királyi miniszterium folyó évi június hó 18-ik napján tartott tanácsában az 1890. XXIX. t.-cz. 2. szakasza alapján a jelenleg Füleken székelő kir. járásbírószágot Salgó-Tarján községbe helyezte át. A miniszter tanács ezen intézkedéséről a varmegye közönségét oly hozzáadással értesitem, hogy ezen intézkedés folyó évi november hó 1-ső napján lép hatályba.

Budapest, 1900. évi október 20-án.

A miniszter meghagyásából:

Simoncsis, miniszteri tanácsos.

78651—1900. sz. M. kir. földm. miniszter.

Folyó évi szeptember hó 13-án 74347. sz. körrendeletem kapcsán tudomásul vétel és mihez-tartás végett értesitem, hogy a cs. és kir. osztrák belügyminiszter ur, folyó évi szeptember 25-én kelt 34783. számú határozatával és illetve okt. hó 2-án kelt 35479. számú hirdetményével a sertésvesznek uralgása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertésvesz ausztriába való bevitelét Vasvármegyének Ausztriával határos községi járásából a Köszeg r. t. városból megtiltotta. Utmutató II-ik részének 31. lapján előjegyzendő a 486. számú „Értesítő” lásd a 493. sz. „Értesítő” jegyzettel látandó el.

Budapest, 1900. okt. 5.

A miniszter megbízásából.

Lestyánszky.

75342—1900. sz. M. kir. földm. miniszter.

Folyó évi szept. hó 13-án kelt 74347. számú állategészségügyi értesítő kapcsán közlöm, hogy a cs. és kir. osztrák belügyminiszter ur f. évi szeptember hó 15-én kelt 33793. számú rendeletével a sertésvesz Ausztriába történt behurcolása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertésvesznek Ausztriába való bevitelét újabban meg a következő területekről tiltotta meg. Csanádvármegye battonyai kovácsbázi, központi és nagylaki járásaiból és Makó r. t. városból. Aradrármegye pécskai járásából és Békésvármegyei orosházi járásából.

Budapest, 1900. szept. 24.

A miniszter megbízásából:

Lestyánszky.

78482—1900. sz. M. kir. föld. miniszter.

Folyó évi szeptember hó 13-án 74347. valamint szeptember hó 24-én 75342. sz. a. kelt és a 486. és 489. számú „Állategészségügyi Értesítő”-ben közzétett körrendeleteim kapcsán közlöm, hogy a cs. és kir. osztrák belügyminiszter ur folyó évi október hó 1-én. 35479. sz. rendeletével a sertésvesznek Ausztriába történt behurcolása miatt, azonnal kezdődő érvényességgel a sertésvesznek Ausztriába való bevitelét újabban meg a következő horvát-szlavonorsági területekről tiltotta meg. Varsádvármegye zlatari járásából: Zagrábrármegye szobori járásából.

Budapest, 1900. okt. 2.

Lestyánszky.

5252 sz. M. kir. földmívelésügyi min.

Magyarország és Ausztria között az állatforgalom szabályozása tárgyában létrejött megállapodásokra vonatkozó rendeletekről — az érdekelt-ség kellő utbaigazítása végett és állatkezelésünk zavartalan lebonyolítása céljából — megbízásomból megirt és általam kiadott „Magyarozatot” az I. és II. foku hatóságok hivatalos használatára 8 példányban oly felhívással küldöm meg Alispán urnak, hogy az érdekelt gazdaközönség, az állatkereskedők és hízalók, továbbá a marhalével-kezelők és szarvaszoktól Gyűjelműt, reá birta fel és figyelemre nevezettek, hogy a m. kir. bizományos könyvkereskedőnél beszeresheti.

Kelt Budapest, 1900. évi szept. 19.

Darányi.

Közl. bizottsági hirdetmény.

378—1900. szám.

Zólyomvármegye közigazgatási albizottságának 350—k. b. e. q. 1900. számú értesítése szerint

Kócsy János kir. erdőmester, erdőügyi eskübe-nyitványa elveszett.

B.-Gyarmat, 1900. okt. 5.

Nagy, alispán, elnök.

Allspáni hirdetmények.

27604—1900. sz.

Az 1898. évi XIX. t.-cz. 11. §-a f) pontja rendelkezéséhez képest a kir. állami erdőhivatal megállapítja az értékesítés alá kerülő fakészletek és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét, ngyszintén minden más erdei haszonvétel becsértékét; javaslatot tesz az erdei termékek fesosztására, vagy azok értékesítésének módjára és feltételeire nézve.

A kir. állami erdőhivatalok ezen kötelezőleg meghatározott feladatát az állami kezelésbe átvett minden erdőt illetőleg gyakorolni tartozik, — vagyis:

1. a kis és nagyközségek, továbbá az 1873. évi XXX. t.-cz. 2. §-ában említett községek, (vagyonközégek) mint ilyenek, birtokában lévő erdőkkel;

2. Az urbéri rendezés alkalmából erdő illetőség fejében a volt urbéresnek tulajdonába átment közösen kezelt erdőkkel;

3. az urbéri rendezés alkalmából legelő illetőség fejében a volt urbéresnek tulajdonába átment, közösen kezelt az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. vagy 4. §-a hatálya alá eső erdőkkel;

4. a volt urbéresnek ajándékozás vétel, csere útján vagy más jogcímen birtokába jutott, közösen kezelt az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. vagy 4. §-a hatálya alá nem eső erdőkkel;

5. a törvényhatóságok, törvényhatóságok joggal felruházott városok és rendezett tanácsú városok, mint ilyenek tulajdonában levő, állami kezelésbe vett erdőkkel;

6. az egyházi testületek és egyházi személyek, mint ilyenek birtokában levő, továbbá a köz és magán alapítványok és hitbizományokhoz tartozó, valamint a közbirtokossági és az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ának hatálya alá eső részvénytársulati, az állam által kezelésbe vett erdőkkel;

7. az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166. §-a és az 1894. évi XII. t.-cz. 13. és 14. §-ai szerint beerdősítésre kijelölt a fent 1—6. pontok hatálya alá eső erdők birtokosainak tulajdonát képező, valamint azon kopár területekkel szemben, melyeken az erdősítést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166. §-ában említett társulatoknak kell eszközölni; ugy nem különben;

8. az eddig nem említett birtokok tulajdonában lévő véderdőkkel;

9. az 1879. XXXI. t.-cz. 166. §-a és az 1894. évi XII. t.-cz. 13. és 14. §-ai szerint beerdősítésre kijelölt, de fentebb a 9. pont alá nem sorozható kopár területekkel; végül

10. az 1879. XXXI. t.-cz. 166. §-ának és az 1894. évi XII. t.-cz. 13. és 14. §-ának hatálya alá nem eső kopár területekkel szemben.

A belügyi m. kir. miniszter urnak f. évi okt. hó 6-án 100748—1900. sz. a. kelt körrendeletére hivatkozással a hivatalos hírlelő útján utasítom a községek előljáróságát, hogy a felsorolt erdő, legelő és kopárterületekre állandó figyelemmel éberen ellenőrizték azt, hogy az értesítés alá kerülő fatömegek becsértékére és az értékesítés módjára és feltételeire nézve, a m. kir. állami erdő hivatal nyilatkozata és javaslata az értékesítést megelőzőleg mindenkor szerzetessék be és az értékesítés ezen kikért javaslata alapítassék.

Kötelezem a községek előljáróságát, hogy a mint jelzett fa értékesítés céljára tudomására jön, az érdekelt erdőbirtokost a m. kir. állami erdőhivatal közreműködésének köteles kikérésére figyelemre és m. ngyben a figyelemre sikertelen maradna, erről jelen rendelkezésre hivatkozással hatóságombor minden egyes esetben haladéktalanul jelentést tegyenek.

A járási főszolgabíró urnak ezen rendelkezés fogatosításának állandó ellenőrzésére és kizárásai kikötésével az előljáróság ez irányban való ténykedésének megvizsgálására arra' hívom fel, hogy járassik községeinek előljáróságát a hivatalos hírlelőnek folyó hó 30-án megjelendő, ezen rendeletet közli számára haladéktalanul külön is figyelemre, tartozván minden felmerülő oly esetekről, hol arról szereznek meggyőződést, hogy valamely előljáróság itt előírt kötelezettségének pontos teljesítését elmulasztotta, hatóságombor jelentést teun;

Piaczi árak.

1900. okt. 29.

Buza	6 50	6 60
Rozs	6 25	6 30
Arpa	6	6 40
Zab	4 80	5 10
Kukorica	13 40	13
Lencse	6	6
Bab	14 10	14

Nyilttér.*

Kiskoru leányom Mariska után semmiféle tartozást ki nem fizetek, kérem ezt azoknak kik vele összekeztetésben vannak, tudomásul venni.

Csáb, 1900. október hó.

Özv. Jamrich Samuné.

* E rovatan közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

425-1900. végrh. szám. 388

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a ipolyvári kir. törvényszék 1900. évi 447. számú végzése következtében dr. Hönig Gyula ügyvéd által képviselt Pfragner Károly javára özv. Sembery Imréné ellen 3620 kor. — fil. s jár. erejéig 1900. évi február hó 19-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglatl és 810 koronára becsült következő ingóságok u. m. szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rétsági kir. járásbíróság 1900. évi V. 49-19. sz. végzése folytán 3620 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi jun. hó 8-ik napjától járó 5% kamatai, — váltódíj es eddig összesen 169 korona 50 fillérben biróilag már megállapított árverés kit. — kor. — fil. költségek erejéig Diósjenőn alperes lakásán leendő eszközlésére 1900. november 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Retságon, 1900. okt. hó 19-én.

Gräber, kir. bir. végrehajtó.

421-1900. végrh. sz. 387

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rétsági kir. járásbírószág 1900. évi Sp. 105-3. számú végzése következtében Szabó Sándor javára dr. Pick Mór és Ney Janka ellen 131 kor. 94 fil. s jár. erejéig 1900. évi október hó 4-én fogatosított ott kielégítési végrehajtás útján felülfoglatl és 1802 kor. 80 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: szobabutor, ágy- és ruhaneműek és házi eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rétsági kir. járásbírószág 1900. évi V. 292-2. számú végzése folytán 131 korona 94 fillér tőkekövetelés ennek — évi — hó — napjától járó — százalékos kamatai — váltó díj es eddig összesen 31 kor. 90 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Retságon alperesek lakásán leendő eszközlésére 1900. évi november 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatlatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Retságon, 1900. okt. hó 28. napján.

Gräber, kir. bir. végrehajtó.

Az elismert legjobb és legkitünőbb

Aczel ekék 1, 2, 3. és 4. barázdásuak.

Rét, moha, tagozott és diagonál

Boronák

Gyűrűs és sima aczel lemez, földi hengerek,

Agricola vetőgépek,

Arató-gépek

tűnek, herének.

Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,

Szabad. aszaló készülék

Bor- és gyümölcs szítók,

Gyümölcs és szőlőszarvók és bogymosószalók,

Önműködő szabadalm. szőlő fecskendő

«SYPHONIA»,

Tormács és vértetű pusztítására,

Szállítható takarékos tűzhelyek,

legújabb szerkezetben készítettek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

csász. és kir. kiz. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashámorművek

Alap. 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

750 munkás.

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronzremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen.

Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Cséplőgépek

szabad. u. kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal

kézi, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok

1-6 vonóállat befogadására

Legújabb gabonatisztító rosták,

Trileurek és kukorica morzsolók,

Szeceksavágók, darálók repavágók

Széna és szalmaprések

valamint minden más fajta gazdasági gépeket

Gansel József és Testvére divatáru-raktára

Balassa-Gyarmat.

Ajánlja dusan felszerelt rövidáru-raktárát, mindennemű férfi, urfi és gyermek divatáru-cikknek. Férfi, női és gyermek cipők. Dismű árak, fehérneműek, mindennemű vásznak és női ruha szövetek. Olcsó árak, pontos és szolid kiszolgálás, vidéki megrendelések gyorsan és pontos n teljesíttetnek. Árunk nagyrésze hazai gyártmányból áll.

Uj! Különös figyelemre méltó. Uj!

A nagyméltóságu m. kir. honvédelmi ministerium által hivatalosan jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Felsége Saluator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Felsége Saluator Lipót főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Ő Felsége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábál nem fáradnak ugy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadászcipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbéléssel ugyansannál a cipőszául n aztán küldjék ide

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, amint megfelelők voltak a szalon cipők.

Zágráb, 1898. július 8.

Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest-betéttű cipők kitűnőségét legjobban bizonyítják, szilárdan és puhán járok: megszünt minden lábfájásom, ugy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni Dánóson, 1907. szeptember 17.

tisztelő híve
Wekerle Sándor.

Ovjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukaszem, sem izzados láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid ideit viselés után megkönnyebbül a járás annak ki cipőjél dr. Högyes fele az egész világban szabadalmazott asbest-talpbéléssel látja el

Kettős vastagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homloktalp 40 kr., gyermekeknek fél.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatott.

Szétküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges bektűdése mellett Felvilágítások, pro-pek-tusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizonteladókna megfelelő írengedmény

Egyedüli elárusítás Alsófehérvármegye részére.

Az Asbestáru-gyár betéti társaság képviselete és elárusító raktára:

Gansel József és Testvére divatáru-raktára B.-Gyarmat.

Mindazon t. iparos és esztendőjados... urak kik lapunkra 12 hónapra, előfizetnek...

Kishirdetések.

Hirdetések lapunk kiadóvitalában... Hirdetőknek általánosul kishirdetéseikben...

Kereskedők.

Felsenburg Tivadar fia cég Balassagyarmaton, fő-utca, fűszer, szeszes- és nagytársa üzlete.

Hráskó Lajos fűszerkereskedése, B-Gyarmaton, szőlő-utca.

Ebenfűrer Lajos fűszer, rum, tea, hávelyes-áru kereskedése Balassagyarmaton saját háza. Ajánlja saját előkészítésű, tisztán készített, fehér és sárga iller asztali borait.

Lövy Dávid fűszer, csemege, bor, hengeralmi liszt és testétkáru raktára B-Gyarmaton Orthon-telep.

Meisner József hengeralmi liszt és hávelyes-terménykereskedő, Balassagyarmat. saját háza.

Hummer Mihály fűszer, csemege- és fűszek üzlete B-Gyarmaton, Kossuth-utca.

Fischer József vegyeskereskedő, Vadkert.

Vendéglők, szállodák.

Tóth István vendéglős, Balassagyarmaton, Scitovazky-ut.

Schwarz Ignác étterem, kávéház és szállodatulajdonos a Magyar Király-bor, Balassa-Gyarmaton, fő-ut.

Barok Jakab sörcsarnok és vendéglő tulajdonos. B-Gyarmat, Buzatér.

Klamarik Danó szálloda és kávéház-tulajdonos Losoncban, fő-utca.

Földiák Hermanné úv. szálloda és kávéház-tulajdonos, Nagyszécsény.

Himmler Ede ifj. szálloda és kávéház-tulajdonos a Zöldfához, Balassa-Gyarmaton.

Balassa-szálloda étterem és kávéház. Ujjonnan átalakítva és berendezve.

Áruházak.

Klein József divatruháza B-Gyarmaton. Balassa-szálló épület, sajátkészítményű és mébecsok védjeggyel ellátott valódi Karibádi cipőnagyraktár.

Frischer Ignác férfi és női divatruháza B-Gyarmaton. Ajánlja különösen a mébecsok védjeggyel ellátott Karibádi-féle cipőket.

Himmler Mór áruháza egyedül főraktár a 8811. törv. védett Lilliom-visszonból, B-Gyarmaton fő-utca.

Vasipar.

Göbl Arnold vaskereskedőnél Bal-Gyarmaton, cséplőgépekhez szíjak, kenőcs kender stb. kaphatók.

Harangok (szabadalmazott), vas harang állványok és harang felszerelések. Hónig Frigyes harangöntője Aradon.

Hirschfeld J. Jenő vaskereskedő B-Gyarmaton, minden e szakmába vágó cikkek kaphatók

Seidl Vincze gépész és esztergályos Balassa-Gyarmat, Szécsényi-utca 365. Elvállal gépjavításokat, géplakatos és részöntési munkákat.

Falpar.

Rosenzweig Lipót fakeskedő B-Gyarmaton a honvédelaktanyával szemben, dusan felszerelt faraktára.

Krállik István épület- és butorasztalos B-Gyarmat, buszatér.

Kohn Mór és fia fakeskedő Balassagyarmat, buszatér.

Werther és Társa Bártfa. Első magyar machee játékszorgyár.

Neumann és Mannheim Budapest Örömvölgy-utca 38 40. Faáru gyára

Bőrlepar.

Szalai István csipészüzlete B-Gyarmat, Kossuth- és kiskereszt-utca sarkán, sajátkészítményű kécs csipők, mértékutáni és kész csipőfelszerések kaphatók

Posztóipar.

Dudás Samu férfi öltöny készítő B-Gyarmaton saját háza.

Fillo Pál férfi öltöny készítő, papi és egyenruha készítő B-Gyarmaton, a várdaépület mellett.

Vegyesek.

Sztancsik Lajos építőmester Bal-Gyarmaton, tervez és elvállal építéseket.

Wankay Géza fodrászüzlete Balassagyarmaton, fő-utca.

Selmeczy Sándor csukráz Balassagyarmaton, fő-ut.

Verebes Gyula fodrászüzlete Balassagyarmaton, Kossuth-utca.

Haebon arcakendő, szappan és bőlgép 3 színben kapható a készítőnél: Stiglitz Károly magyar koronához címzett gyógyszerárban Bal-Gyarmaton.

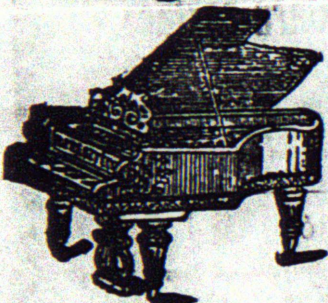
Pálya József borbély és fodrászüzlete, B-Gyarmaton, fő-utca a magyar király szállodával szemben

Flumei Cacao- és Csokoládégyár (Részvénytársaság) Flume Hazánk első és egyedül nagyszabású csokoládégyára.

Schlügel József mű- és kereskedelmi kertész Balassagyarmaton. Némethi-féle kert. Sirkosorok csokrok és mindenféle élő növények kaphatók.

Ligeti József kolompfestő és vegyértisztító B-Gyarmaton, Szécsényi-utca, uri és női ruhák tisztítását és megfestését bármely színre elfogad.

Zongoráim

A párisi világhírnévű... Keresztély Sándor zongoragyáros Budapest, Váci-körút 21. (Iparudvar.)

teljesítmények riasztásait is kedvezményezik.

Keresztély Sándor zongoragyáros Budapest, Váci-körút 21. (Iparudvar.)

2783-1900. tkv. sz. 384

Arverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy b-gyarmati takarékos és hitelintézet végrehajtónak Králik István és neje Buzinszky Mária végrehajtást szenvedők elleni 2400 korona tőkekövetelés és járulékos iránti végrehajtási ügyben a balassa-gyarmati kir. törvényszék (a szécsényi kir. bíróság) területén levő, Nagyszécsény község határában fekvő a szécsényi 720. számú tjkvben A + L I. sorszám alatt foglalt ház és udvarra 822 koronában ezen megállapított kiállítás iránt az arverést elrendelte és hogy a fennbb megjelölt ingatlan az 1900. évi decz. hó 6. napján d. e. 10 órakor a helybeli kir. bíróság telektörvényi helyiségében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kiállítási áron alul is eladatni fog.

Arverési szándékosok tartoznak az ingatlanok becsmárás 10 százalékat vagyis 82 korona 20 fl. léspénzben, vagy az 1881. LX. törvényzék 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1. 3833. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképen értékpapírral a kikötés: közhöz vétetni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bantápnak a bírónál előleges elbélyezéséről kiállított szabályzattal elismervényt átadogatni.

Kelt a szécsényi kir. bíróság mint telektörvény hatóságánál 1900. évi szept. hó 1-én.

Szilassy, kir. bíró.

Téli Menetrend.

Table with columns for routes (Ipolyvás-Korpona, Korpona-Ipolyvás, Csata-Balassa-Gyarmat, Balassa-Gyarmat-Csata) and departure times (V.v., V.-v., Sz.-v.).

Aszód - B-Gyarmat - Losonc.

Table with columns for routes (Budapest k. p. u. ind., Hatvan, Aszód, Iklad-Domony, Máca, Tóth-Györk, Püspök-Hatvan, Aca-Kürt, Guta, Nógrád-Kövesd, Becske, Nándor, Mohora, Szügy, B-Gyarmat, Tráza, Hugyag 28. sz. űrház, Nagy-Szécsény, Nógrád-Ludánv, Ráros-Szakal, Nógrád-Ráros 36. sz. űrház, Litke, Ipoly-Tarnócs, Kalonda 41. sz. űrház, Rapp, Losonc, Fülel 5a, Rutka 5) and departure times (V.-v., V.-v., V.-v., V.-v.).

Losonc - B-Gyarmat - Aszód.

Table with columns for routes (Rutka 5a, Fülel 5a, Losonc, Rapp, Kalonda 41. sz. űrház, Ipoly-Tarnócs, Litke, Nógrád-Ráros 36. sz. űrház, Ráros-Szakal, Nógrád-Ludánv, Nagy-Szécsény, Hugyag 28. sz. űrház, Tráza, B-Gyarmat, Szügy, Mohora, Nándor, Decske, Nógrád-Kövesd, Guta, Aca-Kürt, Püspök-Hatvan, Tóth-Györk, Máca, Iklad-Domony, Aszód, Hatvan 181, Bpest k. p. u. 181a) and departure times (V.-v., V.-v., V.-v., V.-v.).

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)
Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, a mely egyet-
len a maga nemében és egy
régí család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél. **vágás, zuzódás, égés, fagyás,** mindenféle **kelevény, a női emlők gyulladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések** stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A haldodért kezesseget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88.

1.000,000 korona

esetleg a legnagyobb nyeremény!

Az összes **50,000** nyeremény
jegynéke.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. 1	400000
1 „ „	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
1 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	40000
3 „ „	30000
1 „ „	25000
7 „ „	20000
3 „ „	15000
31 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
432 „ „	2000
763 „ „	1000
1238 „ „	500
90 „ „	300
31700 „ „	200
3900 „ „	170
4900 „ „	130
50 „ „	100
3900 „ „	80
2900 „ „	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kibuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad $(\frac{1}{8})$ frt — 75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed $(\frac{1}{4})$ frt 1.50 vagyis 3.— kor.
egy fél $(\frac{1}{2})$ frt 3.— vagyis 6.— kor.
egy-egész $(\frac{1}{1})$ frt 6.— vagyis 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre,

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.
bankház, Budapest,
V. Váci-körút 4a.

Fiókbankházak. IV. Múzeum-körút 11.
VI. Erzsébet-körút 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben } utánvételre kérem } A nem tetsző törjendő.
postautólevéllyel küldöm. }

Posta cím: .....

A KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó önjzeféltű, igen tiszt, calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványvíznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva, a legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Balassagyarmaton: Benkő József, Vilim Gyula és özv. Quittner Davidné jól felszerelt fűszer, csemege és ásványviz kereskedésében.

100 - 300 frtig havonta megkereshető bármily foglalkozásu egyének által biztos és becsületesen tőke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok „Könnyű kereset” címen Singer Gyula hirdetés rodoja Budapest VI. Széchenyi-utca 56.

BOR. 1 2 éves homoki 6-bor, 22 krtól 22 krig. Ujbor október 20-tól kezdve 16 krtól 24 krtig.

Szőlőresszó. Fajtája, kifőntés, beérvt 11 jéna csomaga- és 11 bortóló Sima vessző 2 és fél krtól felfelé. 2 éves gyökere 12 krtól felfelé.

Nemes eperfa. 2 3 4 5 éves igen erős csomaga 6 láb magasan 10-20 krtól 50 krig. Nagyban vételel 10-50 százalék engedmény.

Birsojtvány. Rendkívül nagygyümölcsű 7 fajban. Vannak vadölveim, kik ezer székert álltak, mert rendkívül hamar és bármilyen tulajban bőven terem. A szép nőven 2 3 4 5 éves fák drója 15 krtól 50 krig. Nagy vételel olras engedmény, mint az eperfa.

Spányol meggy. Pándi vagy Kérei meggy, mélt, mert bebbőve legalkalmasabb. 2 3 4 5 éves fák drója 15 krtól 50 krig. Nagy vételel olras engedmény, mint az eperfa.

Diófa. Nagyban vételel 20 50 százalék engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Kérei, alma, szilva, őzi és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szőlő guantára, lapgyanta, csomaga alma, van csomaga eper magán és 15 krtól 50 krtig. Nagyban vételel olras engedmény.

Kiselejtözött gyümölcs. 2 3 4 5 éves példányok ára 2, 3, 4, 7, 10, 15 kr.

Mindenféle vadoncz. 10 0 5-5 krtól 20 krtig.

Alécs 1 - 2 éves. 1000 10-200 krtól 20 000 krtig. Vételre nagy kizlet.

Sörénykésztésre gleditseu (lapényfa, Krisztus koronája), 1 2 éves, 1000-re 4 krtól 16 krtig.

Sörénykésztésre maclura (szőlőfa) 1000-re 5 85 forinttól 10 forintig.

Kerti eszkoz. Morólo szőlőfűtő, fűs, kert fűtő, kék, jelfa, ojtökösök igen olcsó áron és kitűnő anyagból.

Vízszonteladók: zalak engedményen tul 6 bol, esetleg 4 6 havi hitelt is kapnak. Ar- és sorsjegyeket kizlet.

Unghráry László Cseghdől.

1949—1900. é. sz.

385

lakások és hitelintézet végrehajtónak néhai Vég-
János ismert s ismeretlen örökösei és neje végre-
hajtást szenvedők elleni 450 kor. tőkekövetelés
és jár. iránti végrehajtási ügyében a J.-gyarmati
kir. törvényszék (a szécsényi kir. járás bíróság)

területén levő Pusztatercs község határában fekvő
a pusztatercsi 12. sz. tjkben A l. 2—5, 8, 10,
12—41. sorsz. alatt foglalt ingatlanra 2318 koro-
nában, a pusztatercsi 62. sz. tjkben A f. 1.
sorszám alatti ingatlanra 848 koronában A. f. 2.
sorsz. alatti ingatlanra 48 koronában, a f. 3.
sorsz. alatti ingatlanra 54 koronában ezennel
megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte
és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900.
évi decz hó 3-ik napjának délelőtt 10 óra-
kor Szalmatercs községházánál megtartandó nyil-
vántás árverésen a megállapított kikiáltási áron
alól is eladatni fognak.

Árvezetni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881.
LX. t.-cz. 42.§-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában ki-
jelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött ke-
zéshez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átazoltatni.

Kelt Nagy-Szécsényben a szécsényi kir. jbró-
ságaak, mint tkkönyvi hatóságánál, 1900. évi szept.
hó 4. napján.

Szerémi kir. aljárásbíró.

Párisi világkiállítás 1900.

A nemzetközi bíráló bizottság az

eredeti **SINGER** varrógépeket**GRAND PRIX**

a legmagasabb kiállítási díjjal tüntette ki.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Balassa-Gyarmat.

Hirdetmény.

Az Osztrák-magyar banknak helyben ujonnan felállított fiókjintézete
**1900. évi október hó 29-én a Bethlen Gábor-utca
218. számú ház** első emeletén levő helyiségekben megnyitott. Az
irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 1 óráig állapítottak meg.

A fiókjintézet üzletköre kiterjed:

- a) bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámítolására,
- b) váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- c) váltóelfogadványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.)
- d) a giro-forgalomra,
- e) bankutalványok kiállítására a két főintézetre és valamennyi bank-fiókjintézetre,
- f) kölcsönképes értékpapírokra való kölcsönzésre,
- g) egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- h) mindennemű értékpapírokhoz tartozó szelvényivek bizományi beszerzésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
- i) az elővételi jog bizományi gyakorlására és értékpapírokra teljesítendő befizetésekre, valamint konvertálandó kötvények kicserélésének eszközzésére,
- k) értékpapírok és érmék bizományi vételére és eladására,
- l) külföldi helyekre szóló checkek és utalványok bizományi beszerzésére,
- m) letétek átvételére a bécsi vagy budapesti főintézethez való beküldés czéljából,
- n) aranyrudak, valamint aranyföveny és aranypor, továbbá külföldi és kereskedelmi arany-érmék beváltására meghatározott áron,
- o) bankjegyeknek és a koronaérték érmeinek beváltására.

Az Osztrák-magyar bankkal való üzleti közlekedésre megállapított ki-
merítő határozmányok a fiókjintézet által kívánatra díjmentesen szolgáltatnak ki.
Besztercebánya, 1900. évi október hó 27-én.